

DODATAK 2. - Analiza stanja

1. Društvo

1.1. Demografija

Stanovništvo ima dvostruku ekonomsku funkciju; s jedne strane je temeljni činitelj gospodarstva jer formira ponudu rada, a s druge je cilj i svrha svake ekonomske aktivnosti koja se sastoji u potrošnoj funkciji stanovništva i funkciji rasta standarda stanovništva, koji je jedan od najvažnijih pokazatelja uspješnosti gospodarskih aktivnosti.

Na području Grada Metković, a na temelju podataka Popisa stanovništva iz 2011. godine popisano je 16.788 osoba što čini udio od 13,70% u ukupnom broju stanovnika u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Na prostoru Grada Metkovića živjelo je prema Popisu stanovništva 2001. godine 15.384 stanovnika. Usporedba Popisa stanovništva iz 2001. godine s Popisom iz 2011. godine pokazuje da područje Grada Metkovića karakterizira rast broja stanovnika.

Tablica 1. Ukupan broj stanovnika u Gradu Metkoviću

Grad Metković	Stanovništvo		
	2001.	2011.	Indeks (2011./2001.)
Ukupno	15.384	16.788	109,13
m	7.597	8.302	109,28
ž	7.787	8.486	108,98

Izvor: DZS, www.dzs.hr (02.09.2016.)

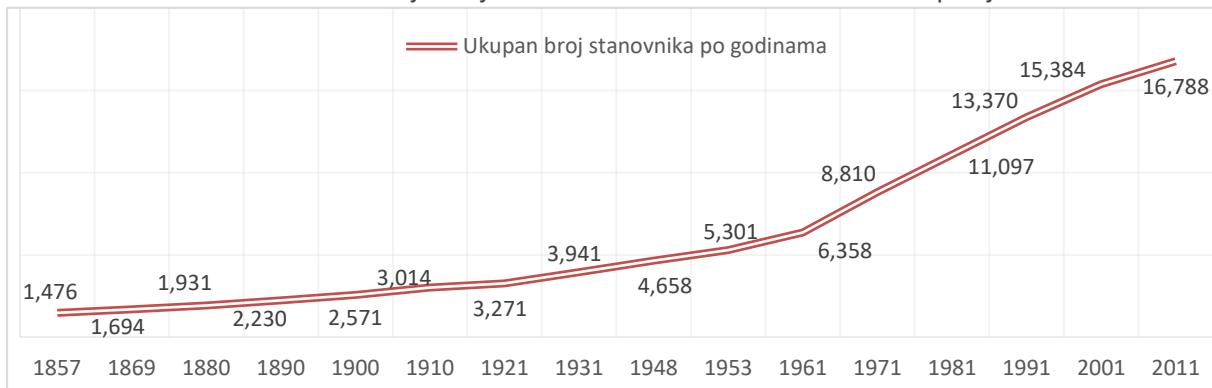
S obzirom na podatke prikazane u prethodnoj tablici očigledno je da je u Gradu Metkoviću u razdoblju od 10 godina došlo do povećanja broja stanovnika za 1.404 stanovnika.

Tablica 2. Prostorna distribucija Grada Metkovića

Naselja Grada Metkovića	Dubravica	Glušci	Metković	Prud	Vid	Ukupno
Površina km ²	2,706	3,057	22,916	6,603	15,538	50,82
Broj stanovnika	90	76	15.329	497	796	16.788
Gustoća naseljenosti	33,26	24,86	668,92	75,27	51,23	330,34

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Metkovića

Grafikon 1. Kretanje broja stanovnika u Gradu Metkoviću kroz povijest

Izvor: DZS, www.dzs.hr (02.09.2016.)

U prethodnom grafikonu se uočava da se broj stanovnika na području Grada Metkovića iz godine u godinu povećavao. Među popisanim razdobljima, razdoblje 1961./1971. bilježi najveći porast indeksa kretanja stanovnika Grada Metkovića.

Kretanje broja stanovnika i gustoća naseljenosti područja Grada Metkovića povezani su s gospodarskim mogućnostima njezine prirodne osnove i s društvenim zbivanjima u prošlosti, ali i sadašnjosti. U ukupnom broju od 16.788 stanovnika u Gradu, prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, na $50,82 \text{ km}^2$ (330,34 stanovnika na km^2), kriju se razlike u naseljenosti koje ne odražavaju samo suvremene procese nego su dobrim dijelom posljedica složenih kretanja stanovništva.

Od početka mjerjenja (dostupnih podataka) Grad Metković je imao izrazito velik porast broja stanovnika. Prema popisu stanovništva od 1857. godine pa sve do danas može se primjetiti stalni porast stanovništva što u konačnici znači pozitivan prirodni prirast.

Prirodni prirast stanovništva Grada Metkovića

U pogledu prirodnog prirasta stanovništva u sljedećem grafikonu i tablici vidljiv je negativan prirodni prirast u Republici Hrvatskoj, a pozitivan u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Gradu Metkoviću.

Analiza prirodnog prirasta stanovništva u 2014. godini pokazuje da Dubrovačko-neretvanska županija ima pozitivan trend što znači da je manje ljudi umrlo nego što se rodilo. Prirast u Županiji je iznosio +47, dok je prirast Grada Metkovića +78. Pozitivno prirodno kretanje pokazuje i vitalni indeks (živoroden na 100 umrlih) koji je iznosio 172,2. Stopa nataliteta grada Metkovića u 2014. godini bila je iznad prosjeka Republike Hrvatske (9,3) i iznosila je 11,1.

Tablica 3. Prirodno kretanje stanovništva u 2014. godini

Područje		RH	DNŽ	Grad Metković
ROĐENI	Živorodeni	39.566	1.285	186
	Mrtvorodeni	150	4	-
UMRLI		50.839	1.238	108
UMRLA	Ukupno	199	3	-

DOJENČAD	Do 6 dana starosti	122	3	-
PRIRODNI PRIRAST		-11.273	47	78
BRAKOVI	Sklopljeni	19.501	628	89
	Razvedeni	6.570	114	12
VITALNI INDEKS		77,8	103,8	172,2

Izvor: DZS, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2014.

1.2. Stanovništvo Grada Metkovića prema narodnosti

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine nacionalni sastav stanovništva Grada Metkovića u najvećem postotku čine:

- Hrvati: 16.251 (96,80%),
- Srbi: 350 (2,08%),
- Albanci: 34 (0,20%) i
- Bošnjaci: 34 (0,20%).

1.3. Dobna i spolna struktura stanovništva

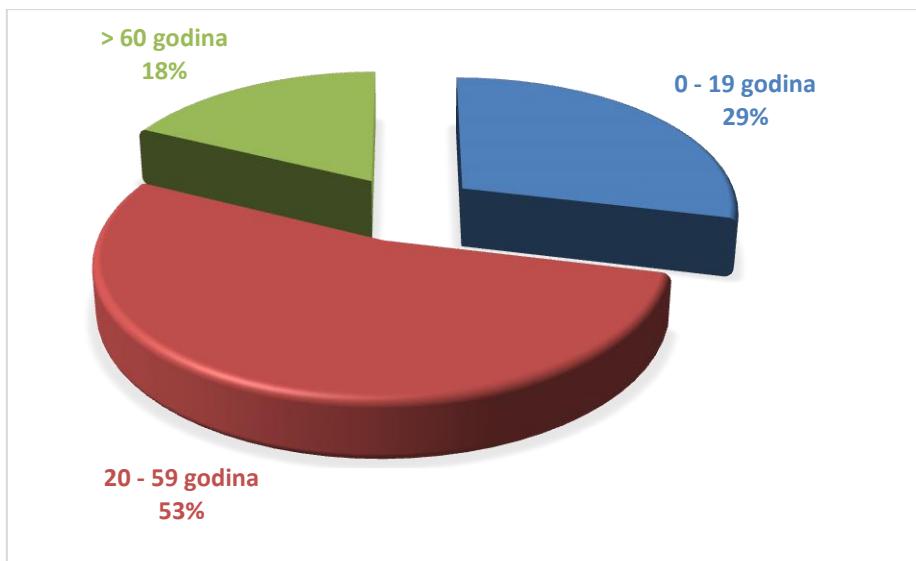
Tablica 4. Ukupan broj stanovnika prema dobi i spolu u Gradu Metkoviću

Spol	Ukupno	0-6 godina	0-14 godina	0-17 godina	0-19 godina	Radno sposobno st. (15-64 godine)	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost
Ukupno	16.788	1.507	3.495	4.326	4.821	11.075	2.975	2.218	993	37,2
m	8.302	789	1.840	2.237	2.492	5.511	1.295	951	375	36,0
ž	8.486	718	1.655	2.089	2.329	5.564	1.680	1.267	618	38,4

Izvor: DZS, www.dzs.hr (02.09.2016.)

Prosječna starost stanovnika Grada Metkovića, na temelju podataka iz 2011. godine je 37,2 godina, Dubrovačko-neretvanske županije 41,5 godina, dok je u Republici Hrvatskoj prosječna starost 41,7 godina, te se može zaključiti da je stanovništvo Grada Metkovića nešto mlađe od Dubrovačko-neretvanske županije i RH. Prosječna starost stanovnika Grada je ispod prosjeka uspoređujući ga s prosjekom Županije i prosjekom RH, pa je tako stanovništvo Grada mlađe za 4,3 godine od stanovništva Županije, a 4,5 godina od prosjeka RH.

Grafikon 2. Dobna struktura stanovništva Grada Metkovića

Izvor: DZS, www.dzs.hr (02.09.2016.)

Najviše stanovnika Grada Metkovića pripada kontingentu stanovnika od 20-59 godina (53%), a najmanji broj stanovnika kontingentu više od 60 godina (18%), prema čemu se može zaključiti kako Grad Metković ima relativno povoljan postotak mlade populacije koja čini oko $\frac{1}{4}$ stanovništva Grada Metkovića. Kao i većina mjesta (općina i gradova u RH) i Grad Metković ima sve većih problema s emigracijama i iseljavanjem mladih ljudi. U promatranom desetogodišnjem razdoblju od 2001.-2011. (između dva popisa stanovništva), najveći doprinos u porastu broja stanovnika bio je u Gradu Metkoviću, te u komparaciji s ostalim gradovima i općinama; Opuzenu (0,4 %), najveća depopulacija je zabilježena u općinama Pojezerje (-19,6%), Zažablje (-16,9%), Kula Norinska (-9,2%), te u gradu Ploče (-6,5%). Grad Metković je jedini u razdoblju od 2001.-2011. imao kontinuiran i intenzivan demografski rast, te se time u prostoru potvrđuje kao razvojni centar područja doline Neretve, s očito dobro razvijenim funkcijama za gradsko i okolno stanovništvo. Jedna od glavnih značajki na cijelom području područja doline Neretve, uključujući Grad Metković jest trend iseljavanja mlađeg stanovništva iz manje razvijenih općina u razvijenija gradska središta te na školovanje i rad u razvijenija područja RH. Takvi procesi su dijelom posljedica nepostojanja adekvatne demografske politike, kako na razini cjelokupne RH, tako i na razini područja doline Neretve i Dubrovačko-neretvanske županije. Isto tako, nedostatne su i poticajne mjere za zadržavanje postojećeg, ali i privlačenje mlađog školovanog stanovništva.

1.4. Migracijska obilježja stanovništva

Tablica 5. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu

JL(R)S	DNŽ	Grad Metković		
		svi	m	ž
Ukupan broj stanovnika	122.568	16.788	8.302	8.486
Od rođenja stanuju u istom naselju	62.266	9.033	4.940	4.093
Dosedjeni u naselje stanovanja				
s područja Republike Hrvatske	svega	37.157	3.825	1.593
	iz drugog naselja iste Općine	11.895	355	123
	iz drugog grada ili općine iste županije	16.185	2.519	1.087
	iz druge županije	9.040	949	382
	nepoznato mjesto u RH	37	2	1
Iz inozemstva	Svega	22.998	3.930	1.769
	BiH	15.605	3.216	1.420
	Njemačka	1.979	351	188
	Srbija	1.075	78	32
	Slovenija	284	13	9
	Kosovo	227	18	7
	Ostale zemlje	3.826	254	113
Nepoznato		149	-	-

Izvor: DZS, www.dzs.hr (02.09.2016.)

1.5. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi te stopa kriminala

Socijalna skrb

Socijalnu skrb na području Grada pruža javna ustanova Centar za socijalnu skrb Metković kojoj je to osnovna djelatnost. Osim za Grad, Centar obavlja poslove i za Grad Opuzen te općine Slivno, Kula Norinska, Zažablje te Pojezerje.U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Centar za socijalnu skrb Metković surađuje i razvija mrežu pružatelja socijalnih usluga u zajednici koju čine javne i državne ustanove, vjerske zajednice, organizacije civilnog društva, volonteri, službe lokalne i regionalne uprave i drugi dionici koji svojim djelovanjem doprinose poboljšanju kvalitete života svih građana.

Djelatnosti Centra proizlaze iz Zakona o socijalnoj skrbi i pratećih akata. Broj osoba s invaliditetom na području djelovanja Centra iznosi 1.580, od toga muškaraca 1.027 (65%), a žena 552 (35%). Najveći broj osoba je u radno sposobnoj dobi i to njih 936. Broj djece s teškoćama u razvoju je 126.

Javnim zalaganjem za prava osoba s invaliditetom i smanjenje stigme uz stručni rad s obiteljima kroz pružanje podrške za uspješnije suočavanje s promjenama koje bolest donosi u obitelj osigurat će se bolja kvaliteta života korisnika skrbi kao i njihovih obitelji. Ranim intervencijama, osiguravanjem pomoći osobama s invaliditetom u lokalnoj sredini kao i uvažavanjem potreba i želja korisnika moći će se pomoći poboljšanju položaja osoba s invaliditetom u Županiji. Proces pomoći i uključivanja osoba s invaliditetom moguć je u suradnji sa udrugama civilnog društva (Prijatelj, Zadruga Prijateljica, Udruga cerebralne paralize doline Neretve Leptirići, Udruga Otac Ante Gabrić, Zaklada Neretvansko srce, Humanitarna zaklada Iva Petrušić) iniciranjem socijalnih akcija i poticanjem stvaranja mreže pružatelja usluga u zajednici.

Udruga "Prijatelj" koja djeluje na području Grada Metkovića pored skrbi za djecu s teškoćama u razvoju u svoje aktivnosti ubraja i skrb za osobe s invaliditetom mlađe i srednje životne dobi. Udruga organizira radne terapije i rehabilitacijske tretmane gdje osobe s invaliditetom stječu osnovne radne navike i razna znanja potrebna za zapošljavanje. Udruga je kako bi ublažila problem zapošljavanja osoba s invaliditetom osnovala socijalnu zadrugu "Prijateljica" koja trenutno zapošljava 6 osoba s invaliditetom, dok je u samoj udruzi zaposleno 12 osoba s invaliditetom. Za pomoći potrebitim osnovana je i zaklada "Neretvansko srce".

Udruga cerebralne i dječje paralize doline Neretve "Leptirići" također skrbi za djecu s teškoćama u razvoju. Osnovana je s ciljem zagovaranja i promicanja prava djece s cerebralnom i dječjom paralizom, teškoćama u razvoju te osoba s invaliditetom u dolini Neretve. *Udruga "Otac Ante Gabrić"* osnovana je sa svrhom pružanja pomoći starijim osobama i poboljšanju kvalitete života obuhvaćanjem izvaninstitucionalnih i poluinstitucionalnih oblika skrbi.

Sve obrazovne ustanove prilagođene su djeci s teškoćama pa veliki broj djece nakon završene osnovne škole nastavlja školovanje. Za svu djecu s teškoćama osigurani su pomoćnici u nastavi, a za sve mlađe osobe s invaliditetom osigurani su osobni asistenti. Djeci s teškoćama u razvoju na području Grada Metkovića omogućena je i logopedska potpora pri službi za psihijatriju OB Dubrovnik, jedinici za poremećaje razvojne dobi na dislociranoj lokaciji pri Domu zdravlja Metković. U Domu zdravlja Metković, Domu za odrasle osobe i rehabilitaciju Metković te u udrugama osigurana je neophodna radna terapija, osposobljavanje i skrb za starije i nemoćne osobe. Sve ovo uz kvalitetan rad Centra za socijalnu skrb upućuje na jedan visok stupanj skrbi za osobe s invaliditetom na području Grada Metkovića.

Odlukom o dodjeli sredstava za financiranje programa udruga u socijalnoj skrbi u 2017. godini (KLASA 550-01/17-01/08; URBROJ 2148/01-02-17-1) od 04. travnja 2017. godine, proračunom predviđenih 200 000,00 kn raspodjeljeno je na sljedeći način:

- Udruga "Otac Ante Gabrić" – Pomoći u kući starijim osobama i organizirane dnevne aktivnosti za starije – 85 000,00 kn;
- Udruga DOBRA – Za veselu starost – 10 000,00 kn;
- Udruga cerebralne i dječje paralize doline Neretve "Leptirići" – 64 000,00 kn;

- Udruga osoba s invaliditetom "Prijatelj" Metković – Rehabilitacija djece s teškoćama u razvoju i mladih osoba s invaliditetom – 41 000,00 kn.

Projekcije proračuna za 2018. i 2019. godinu očekuju povećanje osiguranih sredstava za ovu svrhu.

Stopa kriminala

Prema podacima Policijske uprave Dubrovačko-neretvanske na području Grada odnosno PP Metković u 2014. godini na 1.000 stanovnika stopa kriminaliteta iznosi je 11,3%. Evidentirano je 290 kaznenih djela, 32% više nego prethodne godine. Prema strukturi kriminaliteta na području PP Metković 2014. godine najviše je evidentirano kaznenih djela općeg (kaznena djela protiv života i tijela, spolnosti, imovine, protiv okoliša te protiv opće sigurnosti) te gospodarskog kriminaliteta. Po prometnim nesrećama u Dubrovačko-neretvanskoj županiji PP Metković nalazi se na 2. mjestu sa 91 prometnom nesrećom, dok je Postaja prometne policije Dubrovnik zauzela 1. mjesto sa 453 prometne nesreće.

1.6. Društvena i zdravstvena infrastruktura

Društvena infrastruktura, kao skupina središnjih uslužnih funkcija čini suprastrukturu ili nadgradnju nekog područja te njen razvitak slijedi potrebe i razmjještaj njihovih korisnika i time poboljšava standard i kvalitetu života stanovništva. Od ključnih ustanova u Gradu djeluju Policijska postaja, Dom zdravlja, Javna vatrogasna postrojba, Gradska knjižnica, Prirodoslovni muzej Metković, Dječji vrtić, Ustanova za kulturu i sport, Kino Pobjeda. Na području Grada Metkovića registrirane su 223 udruge, a brojčano stanje udruga prema glavnoj grupi djelatnosti naveden je u sljedećoj tablici.

Tablica 4. Broj udruga prema glavnoj grupi djelatnosti i prema naselju Grada

Udruge prema djelatnosti	Grad Metković
Ekološke udruge	9
Gospodarske udruge	17
Hobističke udruge	4
Humanitarne udruge	3
Kultурne udruge	30
Udruge za okupljanje i zaštitu mladeži i obitelji	3
Socijalne udruge	6
Tehničke udruge	5
Udruge iz domovinskog rata	16
Udruge za zaštitu prava	4
Zdravstvene udruge	6
Znanstvene udruge	3
Sportske udruge	104
Udruge iz ostalih djelatnosti	13
UKUPNO	223

Izvor:Grad Metković

Na području Grada Metkovića djeluje Dom zdravlja Metković u kojoj stanovnici mogu ostvariti primarnu zdravstvenu zaštitu. Dom zdravlja Metković ima sjedište u Metkoviću (Ante Starčevića 12, 20350 Metković). U Gradu postoje 4 ljekarne, 7 ambulanti opće i obiteljske medicine, 2 ginekološke ordinacije, 3 pedijatrijske ordinacije, 2 internističke ordinacije, 1 zdravstvena ustanova za medicinu rada, 11 ordinacija stomatološke medicine, te fizikalno – terapijski centar.

Tablica 5. Službe Doma Zdravlja Metković

Dom Zdravlja Metković	
- Fizikalna medicina i rehabilitacija	- Sanitetski prijevoz
- Hemodializa	- Specijalistička ambulanta
- Ordinacija opće medicine	- Specijalistička ginekološka ordinacija
- Patronažna služba	- Specijalistička internistička ordinacija
- Rodilište	- Stomatološke ordinacije
- RTG i UZV kabinet	

Izvor: Dom zdravlja Metković, <http://www.dom-zdravlja-metkovic.hr> (02.09.2016.)

Unutar područja Grada Metkovića ne postoji niti jedan KBC, BC ili specijalistička bolnica. Najблиža bolnica udaljena je 100 km od Metkovića (OB Dubrovnik) i uključuje granični prijelaz s BiH, a druga najблиža je KB Split, udaljena 135 km, što ukazuje na potrebu izgradnje bolnice na području Grada Metkovića kako bi se zadovoljile potrebe vulnerabilnih skupina u što kraćem roku. Trenutno je u postupku proces uspostave dnevne bolnice u Metkoviću.

Tablica 6. Domovi za starije i nemoćne na području Grada Metkovića

Privatni domovi		
1.	Obiteljski dom za starije, Antonija Raguž	Metković
Državni domovi		
1.	Dom za starije i nemoćne osobe, Metković	Metković

Izvor: Domovi za starije, http://www.domovi-za-starije.com/hr/domovi_zd.html (02.09.2016.)

1.7. Odgoj, obrazovanje i sport

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine u Metkoviću je živjelo 16 788 stanovnika. Njih 11 063 bilo je između 15 i 64 godina starosti i činilo radno sposobno stanovništvo. Od tog stanovništva, najveći je broj onih koji su kao posljednji završeni stupanj obrazovanja imali trogodišnju ili četverogodišnju srednju školu, njih 6 240. Osnovnu školu završilo je 2 274, a manji broj razreda osnovne škole 1 432 osobe. Bez škole zabilježeno je 296 stanovnika a fakultet i sveučilišni studij završila je 821 osoba.

Sustav obrazovanja ima veliku važnost u obzir potrebe stanovništva i gospodarstva, a uključuje predškolsko, osnovnoškolsko, srednjoškolsko obrazovanje, visoku naobrazbu te cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje.

Domena odgoja, obrazovanja i sporta od visoke je važnosti za kvalitetu stanovništva Grada Metkovića te je razmatramo u sljedećim segmentima:

- **Predškolski odgoj**

Na području Grada Metkovića djeluju središnji dječji vrtić „Metković“, dječji vrtić „Mali Isus“ te privatni dječji vrtić „Leut“.

Dječji vrtić „Metković“ je središnji vrtić koji je osnovao Grad Metković 1980. godine. Vrtić obavlja djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja, te skrbi o djeci rane i predškolske dobi, ostvaruje programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi prilagođene razvojnim potrebama djece, te njihovim mogućnostima i sposobostima. Sjedište vrtića je u Metkoviću, Kralja Zvonimira 22, a u svom sastavu ima još tri vrtića od kojih su dva na području Grada (Dječji vrtić „Radost“ – Metković, Jadranska ulica bb i dječji vrtić

„Vid“ – Vid) te dječji vrtić „Otrić-Seoci“ na području Općine Pojezerje. Na području Grada 2015./2016. godine pohađalo je 356 djece, dok se 2016./2017. godine taj broj smanjio te je upisano 344 djece.

Dječji vrtić „Mali Isus“ obavlja djelatnost odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi te vjerski katolički odgoj. Vrtić je osnovala Družba sestara Služavki Malog Isusa – Provincija sv. Josipa, Split 1999. godine. Cilj vrtića je promicanje cjelovitog razvoja djeteta u skladu s njegovim individualnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima za otkrivanje i oblikovanje života u odnosu na sebe, drugoga i Boga. Vrtić je 2015./2016. godine pohađalo 22 djece, dok se 2016./2017. godine upisalo 24 djece.

Dječji vrtić „Leut“ je privatna predškolska ustanova koja je započela s radom 2005. godine. Osim na cjelovit razvoj djeteta, vrtić potiče kreativno izražavanje i stvaralaštvo kroz radionicu engleskog jezika, glazbenu (dječji zbor) radionicu i likovnu radionicu. U pedagoškoj 2015./2016. godini u vrtić je bilo upisano 28 polaznika, a 2016./2017. godine 32 polaznika.

Tablica 7. Predškolski odgoj na području Grada Metkovića

Dječji vrtić „Metković“		1. Središnji dječji vrtić
<u>Vrtić</u> :10-satni boravak od 6:30 do 16:30 h	<u>Jaslice</u> :10-satni boravak od 6:30 do 16:30	
5,5- satni boravak od 7:00 do 12:30 h		5,5-satni boravak od 6:30 do 12:00 h
5,5-satni popodnevni boravak od 13:00 do 18:30 h		
Dječji vrtić „Radost“		2. U sastavu središnjeg DV-a
10-satni boravak od 6:30 do 16:30 h		
5,5- satni boravak od 7:00 do 12:30 h		
5,5-satni popodnevni boravak od 13:00 do 18:30 h		
Dječji vrtić „Vid“		3. U sastavu središnjeg DV-a
5,5- satni boravak od 7:00 do 12:30 h		
Dječji vrtić „Mali Isus“		4. Javna ustanova
5,5 satni program predškolskog odgoja i obrazovanja te skrbi o djeci rane i predškolske dobi		
Dječji vrtić „Leut“		5. Privatna predškolska ustanova
5-6 satni program odgojno - obrazovnog rada i skrbi za djecu od navršene tri godine do polaska u školu		

Izvor: DV Metković, DV Mali Isus, DV Leut

• Osnovnoškolsko obrazovanje

Osmogodišnje osnovno školovanje u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14). Osnovno obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole, obvezno je za svu djecu, u pravilu od šeste do petnaeste godine života. To se odnosi na svu djecu koja imaju boravište u Republici Hrvatskoj bez obzira na njihovo državljanstvo. Za osobe starije od petnaest godina koje zbog raznih razloga nisu završile osnovnoškolsku naobrazbu ustrojen je sustav osnovnog obrazovanja odraslih.

Osnovna škola Stjepana Radića matična je škola na području Grada, svoju djelatnost obavlja i u područnim školama Bijeli Vir i Mlinište. Osnovna škola nalazi se na lijevoj strani rijeke Neretve i pokriva područje veličine 20 km^2 , školu pohađaju i učenici iz Bijelog Vira, Mliništa i Krvavca II udaljeni 5-15 km od Grada. Školu u područnim školama pohađaju samo učenici nižih razreda, dok učenici viših

razreda pohađaju nastavu u matičnoj školi. U matičnoj školi nastava se održava u dvije smjene zbog problema manjka prostora. U sklopu škole nalazi se i športska dvorana, kao i rukometno, nogometno i košarkaško igralište. Škola još ima čitaonicu, arhiv za knjižni fond i knjižnicu.

Osnovna škola Don Mihovila Pavlinovića, kao matična škola, smještena je na desnoj obali rijeke Neretve.

U naseljima Vid i Prud nalaze se područne škole u kojima se nastava provodi od 1. do 4. razreda u tri čista i dva kombinirana razredna odjela, dok učenici viših razreda nastavu pohađaju u matičnoj školi. Uz samu školsku zgradu izgrađeno je igralište za mali nogomet, asfaltirano igralište za rukomet, košarku, odbojku, tenis, skakalište za skok u vis, te nogometno igralište. Škola ima knjižnicu i knjižni fond od 7.352 knjige. Nastava se izvodi u 2 smjene u 8 učionica razredne nastave, te 16 specijaliziranih učionica za predmetnu nastavu.

Tablica 8. Osnovno školstvo na području Grada Metkovića

Osnovno školstvo			
Osnovna škola Stjepana Radića - 1. Matična škola			
Ukupan broj učenika:	961	Ukupan broj odjela:	46
Osnovna škola Don Mihovila Pavlinovića - 2. Matična škola			
Ukupan broj učenika:	776	Ukupan broj odjela:	38

Izvor: Godišnji plan i program rada OŠ Stjepana Radića za šk.god.2015./2016.; Školski kurikulum OŠ Don Mohovila Pavlinovića šk.god. 2015./2016.

- **Srednjoškolsko obrazovanje**

Srednjoškolskim obrazovanjem se svakome pod jednakim uvjetima i prema njegovim sposobnostima, nakon završetka osnovnog školovanja, omogućava stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja.

Na području Grada Metkovića djeluju dvije srednjoškolske ustanove: *Srednja škola Metković* i *Gimnazija Metković*. Srednja škola Metković izgrađena je 1976. godine, ukupne površine od 2.376 m² učeničkog prostora. Nastava se izvodi u devet područja rada i 18 različitih zanimanja koji su prikazani u tablici ispod. U školskoj godini 2015./2016. ukupno je pohađalo 670 učenika u 34 razredna odijela. Škola raspolaže sa knjižnim fondom od 8.006 knjiga i 314 jedinica individualne građe. Škola zajedno s Gimnazijom Metković raspolaže sa sportskom dvoranom rukometnih dimenzija u kojoj se odvija nastava TZK.

Gimnazija Metković osnovana je 1992. godine. Djelatnost Škole je odgoj i obrazovanje učenika u programima jezične, prirodoslovno-matematičke i opće gimnazije. Nastava se odvija u jednoj smjeni na ukupnoj površini školskog prostora od 2.459 m². U školskoj godini 2015./2016. ukupno je pohađalo 421 učenik u 16 razredna odijela. Škola ima i botanički vrt površine cca. 8.000 m².

Jedan od osnovnih problema u području osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja je stalno opadanje broja učenika, uzrokovano negativnim demografskim trendovima.

- **Visokoškolsko obrazovanje**

Na području Grada Metkovića ne postoji visokoobrazovna ustanova. Za one koji se žele dodatno obrazovati, na području Dubrovačko-neretvanske županije djeluju ustanove visokog školstva i to American College of Management and Technology (RIT Croatia) Croatia, Sveučilište u Dubrovniku, privatno Međunarodno sveučilište u Dubrovniku DIU LIBERTAS Osim toga, u Pločama djeluje dislocirani studij Financijskog managementa pri Sveučilištu u Dubrovniku. Velik broj studenata iz Metkovića pohađa Sveučilište u Mostaru (upisanih 280 studenata za 2016./2017. godinu), te na Sveučilištu u Splitu.

- **Cjeloživotno obrazovanje**

Cjeloživotno obrazovanje podrazumijeva stjecanje i osuvremenjivanje svih vrsta sposobnosti, interesa, znanja i kvalifikacija od predškolske dobi do razdoblja nakon umirovljenja. U kontekstu cjeloživotnog obrazovanja uvažavaju se svi oblici obrazovanja: formalno obrazovanje (npr. tečaj na fakultetu), neformalno obrazovanje (npr. usavršavanje vještina potrebnih na radnom mjestu), i informalno obrazovanje, međugeneracijsko učenje (razmjena znanja u obitelji, među prijateljima). Od organizacija koje pružaju obrazovanje u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja na području Grada Metkovića su: Centar za obrazovanje Narona, Pučko otvoreno učilište „Žižić“ i Učilište „Mijoč“. Centar za obrazovanje Narona je ustanova kojoj je primarna djelatnost obrazovanje odraslih, prekvalifikacije te osposobljavanja i usavršavanja. Od programa koje nudi učilište su: prometni smjer, ekonomski smjer, graditeljski smjer, škole stranih jezika engleski, njemački i francuski, škola informatike, škola za njegu kose, lica i tijela, turističko-ugostiteljska škola, poljoprivredna škola.

Pučko otvoreno učilište „Žižić“ specijalizirano je za edukaciju odraslih i cjeloživotno obrazovanje. Učilište pruža niz različitih programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih iz područja ekonomije i trgovine, turizma i ugostiteljstva, strojarstva, brodogradnje i metalurgije, prometa i logistike te građevine i geodezije.

Učilište „Mijoč“ je ustanova registrirana za obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje u programima za stjecanje srednje stručne spreme i prekvalifikacije (ekonomija, trgovina, turizam i ugostiteljstvo, promet i logistika), kao i za programe osposobljavanja i usavršavanja (rukovatelj kran dizalicom, bagerom, motornom pilom, traktorom sa radnim priključcima, hidraulična dizalica, autodizalica, viličar).

1.8. Sport

Sport na području Grada Metkovića ima dugogodišnju tradiciju i važnost. Među najstarijim sportskim društvima koji djeluju na ovom području je NK Neretva osnovana 1919. godine.

Najveću pozornost sportskih događanja na ovim područjima privukao je rukomet. U rukometu najveću zaslugu doprinosi Rukometni klub Metković, koji je osnovan 1963. godine pod imenom RK Mehanika. Nakon RK Mehanike nastale su dvije udruge koje nastavljaju tradiciju (RK Metković 1963 i RK Metković – Škola rukometa Metković). Uz ta dva rukometna kluba postoji i RK Jerkovac koji djeluje na desnoj strani Neretve sa muškom i ženskom sekcijom, te ŽRK Metković, utemeljen još 1972. godine. Ono što treba istaknuti je da su rukometne škole u Metkoviću dale veliki broj svjetskih poznatih rukometaša i izbornika, kao i nogomet koji je Metković proslavio izvan granica RH.

Na području Grada Metkovića osim navedenih sportskih društava djeluje veliki broj ostalih udruga kao što su: boćarski klubovi, malonogometni klubovi, borilački klubovi, biciklistički klubovi itd.

Tablica 11. Podjela sportskih udruga i klubova na području Grada Metkovića

Sportske udruge i klubovi		broj	Sportske udruge i klubovi		broj
1. Rukometni klub		5	2. Teniski klub		1
3. Košarkaški klub		1	4. Malonogometni klub		3
5. Nogometni klub		3	6. Konjički klub		1
7. Boćarski klub		4	8. Biciklistički klub		2
9. Karate klub		2	10. Stolnoteniski klub		1
11. Veslački klub		1	12. Pikado klub		1
13. Ragbi klub		1			

Izvor: Športska zajednica Grada Metkovića

Prema broju registriranih udruga može se zaključiti da je ovaj sektor dosta razvijen u odnosu na pojedine jedinice lokalne samouprave u Dubrovačko – neretvanskoj županiji.

1.9. Zaključak

Pozitivna obilježja

- pozitivan natalitet i prirodni prirast,
- dobra obrazovna struktura stanovništva,
- prosječna starost stanovništva ispod prosjeka Republike Hrvatske,
- dobra potpora civilnom društvu, osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju,
- infrastruktura je pristupačna za osobe s invaliditetom,
- razvijeni kapaciteti udruga,
- razvijeno socijalno poduzetništvo,
- potpora dviju zaklada (Neretvansko srce i Humanirna zaklada Perušić) u financiranju socijalnih programa i pomoći ugroženim obiteljima,
- mogućnost cjeloživotnog obrazovanja za građane Metkovića.

Negativna obilježja

- odlazak mladog obrazovanog stanovništva,
- neaktivnost stanovništva,
- nedovoljan broj projekata u području socijalne uključivosti i socijalne skrbi,
- udaljenost bolnica,

- nedostatno razvijena društvena, zdravstvena i sportska infrastruktura,
- nezadovoljavajuća obrazovna infrastruktura,
- neadekvatna opremljenost obrazovnih ustanova,
- nedovoljno ulaganje u razvoj deficitarnih kadrova,
- neusklađenost obrazovanja (ishoda učenja s potrebama gospodarstva),

Razvojne prepreke

- deruralizacija i depopulacija mladih i obrazovanih osoba,
- porast broja kaznenih dijela i prometnih nesreća,
- slaba zainteresiranost građana za sudjelovanje u projektima od javnog interesa.

Razvojni potencijali

- financiranje projekata iz EU fondova,
- promocija vrijednosti "sportskog grada" i niza mogućnosti za sportaše
- izrada i provedba programa i projekata u području zapošljavanja mladih kako bi ih se zadržalo u gradu Metkoviću,
- stipendiranje deficitarnih programa i darovitih studenata,
- poticanje cjeloživotnog obrazovanja,
- pomaganje socijalno ugroženim građanima,
- osiguranje bržeg pristupa bolnici i/ili izgradnja bolnice u Metkoviću,
- poticati razvoj stručnih kapaciteta za rad s djecom s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom,
- poticati razvoj ljudskih kapaciteta u zdravstvenim i društvenim ustanovama,
- razvoj školske i sportske infrastrukture,
- umrežavanje sportskih dionika na lokalnoj i nacionalnoj razini.

2. Gospodarstvo

Gospodarske djelatnosti na području Grada Metkovića, vezane su za prirodne resurse i njihovo iskorištanje kao što su mineralne sirovine, podzemne vode, te šumsko i poljoprivredno zemljište. Gospodarstvo je sa svojim segmentima od presudnog značaja za rast budućeg razvoja Grada, a naglasak ipak treba staviti na razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14) i Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 158/13) Grad Metković je uvršten u III. skupinu jedinica lokalne samouprave. Indeks razvijenosti Dubrovačko-neretvanske županije iznosi 120,84%, Grada Dubrovniku 126,83%, a indeks razvijenosti Grada Metkovića je 79,91% što je poprilično manje od prosjeka Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Dubrovnika.

Tablica 12. Pokazatelji razvijenosti Grada Metkovića

Grad Metković	Vrijednosti osnovnih pokazatelja	Prosječni dohodak per capita	2010.-2012.	19.464
	Prosječni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	1.087	
	Prosječna stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	20,9%	
	Kretanje stanovništva	2010.-2001.	112,9	
	Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	81,59%	
	Vrijednosti standardiziranih pokazatelja	Prosječni dohodak per capita	2010.-2012.	57,1%
	Prosječni izvorni prihodi per capita	2010.-2012.	31,5%	
	Prosječna stopa nezaposlenosti	2010.-2012.	87,3%	
	Kretanje stanovništva	2010.-2001.	123,1%	
	Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	2011.	108,4%	
Indeks razvijenosti i skupine	Indeks razvijenosti		81,12%	
	Skupine		75-100%	
			III.	

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije

2.1. Opća gospodarska kretanja

Prema posljednjim relevantnim podacima Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod (BDP) Dubrovačko-neretvanske županije u 2012. godini iznosio je 9.079 milijuna kuna, odnosno 1.208 milijuna eura, čime je ostvareno 2,7 % hrvatskog BDP-a.

Prosječni BDP po stanovniku u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u 2012. godini iznosio je 74.129 kuna ili 9.861 eura, što je za 4% manje od prosječnog BDP-a po stanovniku Republike Hrvatske.

Tablica 13. Osnovni podaci poslovanja poduzetnika Grada Metkovića

Godina	Broj poduzetnika	Ukupni prihod	Ukupni rashodi	Gubitak razdoblja	Prosječan broj zaposlenih	Prosječna mjesecna neto plaća
2013.	-	661.780.000,00	668.961.000,00	-10.656.000,00	1.402	3.164

2014.	317	657.313.000,00	664.828.000,00	-10.695.000,00	1.366	3.344
-------	-----	----------------	----------------	----------------	-------	-------

Izvor: FINA - Osnovni finansijski rezultati poduzetnika za 2014. godinu

Prema podacima FINA-e, odnosno prema obrađenim godišnjim finansijskim izvještajima, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u 2014. godini poslovalo je 3.669 poduzetnika koji su zapošljavali 18.753 osobe (u odnosu na prethodnu godinu, porast od 0,4%). S obzirom na ukupan broj zaposlenih u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, Grad Metković sudsjejuje sa 7,3% (1.366 zaposlenih) u ukupnom broju.

U 2014. godini poduzetnici Grada Metkovića ostvarili su 657.313.000,00 kn prihoda, te su time sudsjevali sa 7,13% u ukupnim prihodima županije (9.222.833.000,00 kn) i zauzeli 3. mjesto među gradovima/općinama Dubrovačko-neretvanske županije prema ukupnom prihodu.

Nadalje, poduzetnici Grada Metkovića iskazali su negativan konsolidirani finansijski rezultat u 2014. godini kao i prethodne 2013. godine. Prosječna neto plaća po zaposlenom 2014. godine iznosila je 3.344,00 kn što je 5,7% više nego prethodne godine, dok je županijska iznosila 4.920,00 kn.

2.2. Tržište rada

Prema podacima iz Popisa stanovništva 2011. godine na području Grada Metkovića bilo je zaposleno 4.647 osoba, dok je 2001. godine bilo 4.325 osoba što je povećanje od 7,45%. Udio zaposlenih 2011. godine u radno aktivnom stanovništvu za Grad Metković iznosi 66%, dok je za 2001. godinu iznosio 62%. Stopa nezaposlenosti u 2011. godini iznosila je 20,83% aktivnog stanovništva. U sljedećoj tablici prikazan je broj zaposlenih prema područjima djelatnosti. Može se vidjeti kako je najviše zaposlenih u djelatnosti trgovina na veliko i malo te trgovina motornih vozila i motocikala (20,76%), slijedi u javnoj upravi i obrani, obveznom socijalnom osiguranju (11,92%). Najmanje zaposlenih ima u djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela (0), rudarstva i vađenja (0,13%) te djelatnosti kućanstava kao poslodavca (0,17%).

Tablica 14. Zaposleni prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti	Ukupno
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	213
Rudarstvo i vađenje	6
Prerađivačka industrija	354
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	51
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	88
Građevinarstvo	445
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	965
Prijevoz i skladištenje	464
Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	252
Informacije i komunikacije	38
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	132
Poslovanje nekretninama	14
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	139
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	71
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	554
Obrazovanje	422

Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	261
Umjetnost, zabava i rekreacija	75
Ostale uslužne djelatnosti	80
Djelatnosti kućanstava kao poslodavca, djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljuju različite usluge za vlastite potrebe	8
Djelatnost izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-
Nepoznato	15

Izvor: DZS, <http://www.dzs.hr/> (02.09.2016.)

2.3. Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život

Iduća tablica prikazuje stanovništvo Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Metkovića prema glavnim izvorima za život, a na temelju podataka iz Popisa stanovništva 2011. godine. Navedeni podaci pokazuju kako je za 26,07% stanovništva Grada glavni izvor za život prihod od stalnog rada, a čak 45,35% stanovništva je bez prihoda. Ovdje je potrebno napomenuti kako je broj onih koji primaju starosnu mirovinu gotovo izjednačen sa korisnicima ostalih vrsta mirovina.

Tablica 15. Stanovništvo prema glavnim izvorima sredstava za život

	Spol	Ukupno ¹	Prihodi od stalnog rada	Prihodi od povremenog rada	Prihodi od poljoprivrede	Starosna mirovina	Ostale mirovine	Prihodi od imovine	Socijalne naknade	Ostali prihodi	Povremena potpora drugih	Bez prihoda	Nepoznato
DNŽ	sv.	122.568	38.996	4.860	5.081	18.784	11.443	1.307	3.566	2.665	1.939	40.861	91
Grad Metković	sv.	16.788	4.376	329	344	1.791	1.689	24	541	315	131	7.613	1
	m	8.302	2.490	192	222	902	859	10	206	135	71	3.420	1
	ž	8.486	1.886	137	122	889	830	14	335	180	60	4.193	-

Izvor: DZS, www.dzs.hr (02.09.2016.)

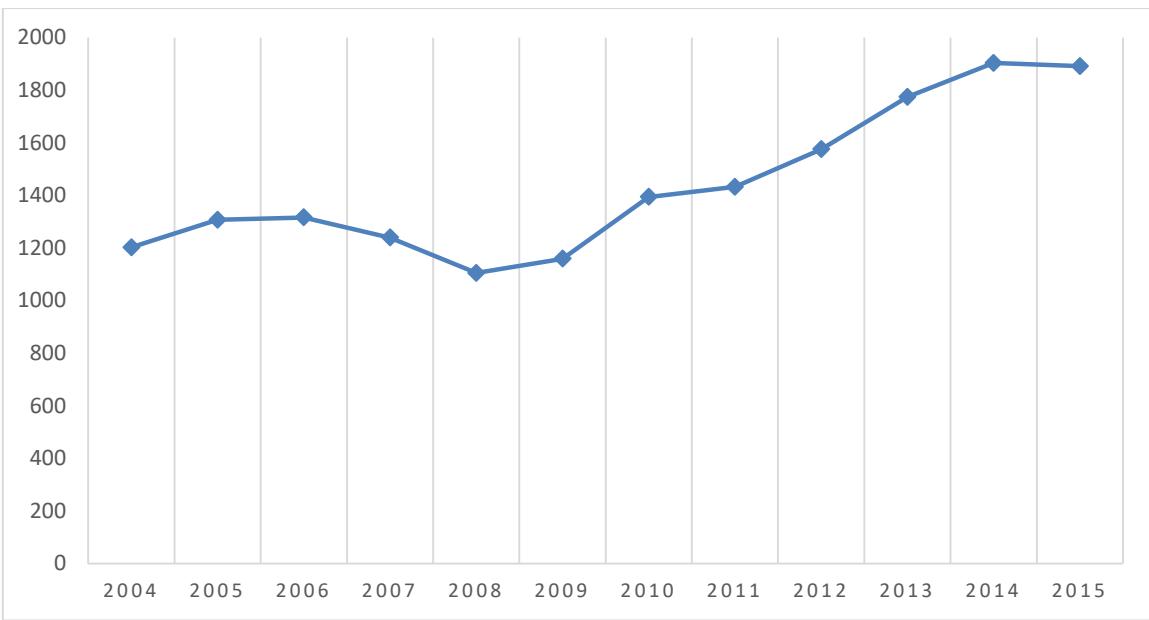
2.4. Nezaposlenost

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje stopa nezaposlenosti u rujnu 2017. godine za Grad Metković iznosila je 19,8%. Prema razini obrazovanja najviše nezaposlenih ima završenu srednju školu², njih 1.418 ili 72,9%, dok je najmanje nezaposlenih među onima koji su bez škole i nezavršene osnovne škole, njih 27 ili 1,39%. Zanimljiv je i podatak da se 135 osoba ili 6,94% završenog fakulteta, akademije, magisterija i doktoratom nalaze među nezaposlenima, što dovodi do zaključka o odlasku mladih iz ovog područja u potrazi za boljim uvjetima življjenja. Promatrajući podatke u zadnjih nekoliko godina može se zaključiti da broj nezaposlenih varira između 1.770 i 1.900.

Grafikon 3. Prosječna nezaposlenost u Gradu Metkoviću u razdoblju od 2004.-2015. godine

¹ Zbroj podataka po stupcima veći je od podatka „Ukupno“ (ukupan broj stanovnika) jer su osobe mogle dati i dva odgovora (dva različita prihoda) i stoga su te osobe iskazane u dva stupca.

² Podaci iz 2015. godine

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <http://statistika.hzz.hr/> (02.09.2016.)

Tablica 16. Nezaposlenost u 2014. i 2015. godini (stanje krajem mjeseca)

Nezaposlenost		RH		DNŽ		Grad Metković
godina	mjesec	broj nezaposlenih	broj nezaposlenih	udio u nezaposlenosti RH (%)	broj nezaposlenih	udio u nezaposlenosti Županije (%)
2014.	siječanj	378.284	10.244	2,71	2.041	19,92
	veljača	384.376	10.615	2,76	2.079	19,59
	ožujak	376.866	10.293	2,73	2.079	20,20
	travanj	354.449	8.955	2,53	1.985	22,17
	svibanj	327.508	7.538	2,30	1.874	24,86
	lipanj	304.925	6.609	2,17	1.816	27,48
	srpanj	296.094	6.083	2,05	1.766	29,03
	kolovoz	289.889	6.084	2,10	1.789	29,40
	rujan	290.584	6.206	2,14	1.762	28,39
	listopad	306.170	7.342	2,40	1.796	24,46
	studen	312.330	8.581	2,75	1.859	21,66
	prosinac	316.763	9.246	2,92	1.986	21,48
2015.	siječanj	329.230	10.099	3,07	2.112	21,91
	veljača	329.751	10.189	3,09	2.123	20,84
	ožujak	319.211	9.588	3,00	2.086	21,76
	travanj	297.088	8.163	2,75	2.005	24,56
	svibanj	275.381	6.969	2,53	1.836	26,35
	lipanj	260.073	6.201	2,38	1.781	28,72
	srpanj	257.994	5.922	2,29	1.736	29,31
	kolovoz	256.748	5.861	2,28	1.736	29,62
	rujan	259.459	5.988	2,31	1.744	29,12
	listopad	275.813	6.943	2,52	1.736	25,00
	studen	284.657	8.281	2,91	1.854	22,39
	prosinac	285.468	8.941	3,13	1.945	21,75

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <http://statistika.hzz.hr/> (02.09.2016.)

Prema podacima za prosinac 2015. godine u Dubrovačko-neretvanskoj županiji je bilo 8.941 registrirane nezaposlene osobe, čime je Grad sa registriranom 1.945 osobom imao udio od 21,75% u ukupnoj nezaposlenosti Dubrovačko-neretvanske županije. Uspoređujući broj nezaposlenih osoba u prosincu 2014. godine s brojem nezaposlenih osoba u prosincu 2015. godine, uočava se tendencija smanjenja broja nezaposlenih osoba.

Mjesečne stope nezaposlenosti nam govore o dinamici kretanja nezaposlenosti uspoređujući stanje tekućeg mjeseca s prethodnim, te nam naglašavaju promjene u nezaposlenosti s obzirom na pozitivne i negativne stope (rasta i pada nezaposlenosti), što uzrokuje povećanje ili smanjenje nezaposlenosti u odnosu na prethodni mjesec. Uspoređujući stopu nezaposlenosti kroz razdoblja može se primijetiti da su varijacije u nezaposlenosti na području Grada relativno male, te su ekonomski gotovo neznačajne. No međutim, može se uočiti i povećanje broja nezaposlenih u zimskim mjesecima što pokazuje značaj turističke sezone i oscilacije uzrokovanе sezonskim zapošljavanjem.

2.5. Poslovno okruženje

Prema podacima FINA-e, na području Grada Metkovića 2015. godine registrirano je 328 aktivnih poduzeća (d.o.o., j.d.o.o.), od čega prema pravnom ustrojbenom obliku 254 društva s ograničenom odgovornošću, te 30 jednostavna društva s ograničenom odgovornošću. Na području Grada aktivno je i 306 obrta, dok od ustanova 7, a zadruga samo jedna.

Prema veličini poduzeća, najveći dio čine male tvrtke, dok velika poduzeća ne posluju na području Grada. Prema vrsti djelatnosti, temeljenih na Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, gotovo većina poslovnih subjekata (poduzeća, obrta) bavi se tercijalnom djelatnosti, odnosno trgovinom na malo i veliko. Preostali dio poduzeća, bavi se građevinarstvom, prerađivačkom industrijom, djelatnošću pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, prijevozom i skladištenjem, stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima, poljoprivredom, šumarstvom i ribarstvom te ostalim uslužnim djelatnostima.

Tablica17. Popis aktivnih poduzeća na području Grada Metkovića prema pravno ustrojbenom obliku

R.b.	Pravno ustrojbeni oblik	Broj poduzeća
1.	Dioničko društvo	2
2.	Druga osoba za koje je upis propisan zakonom	-
3.	Društvo s ograničenom odgovornošću	254
4.	Gospodarsko interesno udruženje	-
5.	Inozemni osnivač	5
6.	Javno trgovačko društvo	-
7.	Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću	30
8.	Komanditno društvo	-
9.	Trgovac pojedinac	-
10.	Ustanova	7
11.	Zadruga	1
12.	Ostali obveznici poreza na dobit	29
UKUPNO		328

Izvor: FINA

Prema parametrima veličine i broja pravnih oblika, na području Grada Metkovića registrirano je više od 500 pravnih oblika, od toga aktivnih 328. Podaci o gospodarskoj aktivnosti na gradskom nivou, mjereno u odnosu na registrirane gospodarske subjekte, pokazuje visoki udio malih poduzeća.

Na području Grada Metkovića, najveći broj poduzeća za glavnu djelatnost ima trgovinu na malo i veliko; točnije njih 106, što čini 32% od ukupnog broja aktivnih poduzeća. 57 poduzeća, ili 17%, se bavi građevinarstvom, dok se 43 poduzeća ili 13% bavi prerađivačkom industrijom. U Gradu djeluje i Udruženje obrtnika Metković koje broji oko 500 članova.

2.6. Poduzetničke zone

Poduzetničke zone su infrastrukturno opremljena područja definirana prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih, odnosno gospodarskih aktivnosti. Osnovna karakteristika poduzetničkih zona je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora od strane poduzetnika kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone zajedno s ostalim korisnicima poduzetničke zone.

Razvoj gospodarstva, odnosno poduzetništva na određenom području će se postići poticanjem izgradnje poduzetničkih zona. Na taj način će se riješiti prostorni problemi poduzetnika te potaknuti buduće poduzetnike na ulaganje. Ulaganjima i razvojem poduzetničkih zona na dugoročan način se stvaraju uvjeti za nesmetani rad kroz korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru te kroz korištenje različitih povlastica ulaganja na tim prostorima, kao jezgri razvoja gospodarstva na određenom prostoru.

Za 2017. godinu iz proračuna Grada predviđen je rashod od 150 000,00 kn u korist izgradnje poduzetničke zone Dubravica.

Tablica 18. Zemljište predviđeno za poduzetničke zone na području Grada Metkovića

Naziv poduzetničke zone	Ukupna površina zone (ha)	U vlasništvu JLS	Zemljište koje nije stečeno	
			U vlasništvu privatnih osoba	U vlasništvu RH
Bijeli vir - Glušci	5,00	0,00	5,00	0,00
Opuzenka	11,00	0,00	11,00	0,00
Metković	5,00	0,00	5,00	0,00
Dubravica	8,49	0,00	0,59	7,90

Izvor: Izvješće o obavljenoj reviziji – Osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Dubrovačko-neretvanske županije, listopad 2014.

Tablica 19. Poduzetničke zone koje koncem 2013.godine nisu bile u funkciji na području Grada Metkovića

Naziv poduzetničke zone	Godina osnivanja	Površina u ha	Ulaganja u kn	Ulaganja po ha u kn
Bijeli vir - Glušci	-	5,0	0,00	0,00
Opuzenka	-	11,0	0,00	0,00

Metković	-	5,0	0,00	0,00
Dubravica	2008.	8,49	398.479,00	46.935,00

Izvor: Izvješće o obavljenoj reviziji – Osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Dubrovačko-neretvanske županije, listopad 2014.

Tablica 20. Ulaganja i izvori sredstava za ulaganja u poduzetničku zonu od 2004. do 2013.godine

Naziv poduzetničke zone	Ukupna ulaganja u poduzetničku zonu	Izvori sredstava za ulaganja u poduzetničku zonu			
		JLS	Županija	RH	Drugi izvori
Dubravica	398.479,00	208.479,00	0,00	190.000,00	0,00

Izvor: Izvješće o obavljenoj reviziji – Osnivanje i ulaganja u opremanje i razvoj poduzetničkih zona na području Dubrovačko-neretvanske županije, listopad 2014.

Obzirom da se radi o lokaciji na brdskom predjelu izdignutom iznad donjoneretvanske doline, cijeli obuhvat planirane zone nalazi se na prostoru značajnom za panoramske vrijednosti krajobraza. Upravo zbog eksponiranosti navedene lokacije potrebno je posebno voditi računa o veličini, izgledu te položaju planiranih objekata i infrastrukture unutar buduće "Poduzetničke zone Dubravica", a da ne bi došlo do narušavanja postojećih krajobraznih vrijednosti.

Poduzetnička zona Dubravica³ obuhvaća potpuno neizgrađenu i djelomično infrastrukturno opremljenu građevinsku zonu s obzirom da uz zapadnu granicu obuhvata prolazi županijska cesta Ž6220 (Metković (D9) – Mlinište – gr. R. BiH), a sjeveroistočno od lokacije buduće poslovne zone nalazi se odlagalište komunalnog otpada "Dubravica-Rep" koje je nakon sanacije koja je završila 2008. godine potpuno infrastrukturno opremljeno.

Izrazito povoljan geoprometni položaj te činjenica da se na širem prostoru sijeku tri vida prometa (cestovni, željeznički i riječni (pomorski) promet) daju lokaciji buduće "Poslovne zone Dubravica" izrazite komparativne prednosti. Relativno dobar položaj predmetne lokacije u odnosu na postojeću prometnu mrežu predstavlja značajan privlačni faktor za realizaciju ove gospodarske zone jer čvorište cestovnog, željezničkog i pomorsko-riječnog prometa predstavlja izvrstan preduvjet za kvalitetan gospodarski razvoj šireg prostora. Svako poboljšanje i unaprjeđivanje prometne infrastrukture navedenih oblika prometa dodatno povećava tržišne prednosti lokacije buduće "Poslovne zone Dubravica", posebno obzirom na vrstu planiranih djelatnosti i sadržaja u obuhvatu planirane zone.

Ovakva je prometna pozicija izuzetno povoljna za gospodarske i poslovne djelatnosti prvenstveno zbog brzog pristupa na prometnu mrežu, pogotovo autocestu (planiranu), koja objektivno bitno skraćuje vrijeme putovanja do pojedinih destinacija i istovremeno pozitivno djeluje na rasterećenje gradskog središta, jer takvi sadržaji generiraju značajniji teretni i individualni promet.

³ Temeljem donesenog Detaljnog plana uređenja „Poslovne zone Dubravica“ (Neretvanski glasnik, br.1/11) kojim površina obuhvata plana iznosi 86.793 m² definirana je namjena površina unutar obuhvata Plana, a koja je utvrđena Prostornim planom uređenja Grada Metkovića (Neretvanski glasnik 06/04) kao "K2/3 - pretežno neizgrađena trgovачka i skladišna poslovna zona smještena na izdvojenom području izvan naselja, a gdje se osim trgovачkih, skladišnih i ostalih poslovnih sadržaja, mogu smjestiti i radni pogoni čiste industrije te poljoprivredni centar I reda".

Vrijednost području s obzirom na planiranu namjenu daje infrastrukturno opremljen prostor u relativnoj blizini Grada Metkovića dok blizina ostalih značajnih sadržaja pridonosi vrijednosti područja i nameće zahtjeve u postavljanju i oblikovanju novih sadržaja sukladno lokacijskim osobitostima.

Pokazatelji dobiveni analizom demografskih čimbenika šireg prostora donjoneretvanske doline izrazito su pozitivni, posebno s aspekta novih radnih mjesta i potreba za radnom snagom u budućoj "Poduzetničkoj zoni Dubravica", a ne treba zanemariti ni činjenicu da se pogranično područje susjedne Bosne i Hercegovine u kojem također prevladava radno aktivno stanovništvo nalazi u zoni dnevne cirkulacije preko stalnog međunarodnog graničnog cestovnog prijelaza I. kategorije Metković-Doljani.

Cjelokupna površina Poduzetničke zone trenutno nema namjenu, a u sljedećoj tablici su definirane planirane namjene površina buduće Poduzetničke zone Dubravica. Unutar zone u obuhvatu Plana ne postoje tako nikakve izgrađene strukture niti bilo koji oblik korištenja, a veći dio prostora trenutno je obrastao šumom, makijom i nižim raslinjem. Način (ne)korištenja prostora ukazuje na potrebu stvaranja mogućnosti za normalno funkcioniranje ove zone na način da se osmisli izgradnja te formira prostor funkcionalne poslovne zone Grada Metkovića.

Tablica 9. Namjena površina „Poslovne zone Dubravica“

Namjena površina	m ²	%
Gospodarska namjena	73.756	85
Zelene površine	399	0,5
Gradske ulice i infrastrukturni objekti	12.638	14,5
UKUPNO	86.793	100

Izvor: DPU „Poslovne zone Dubravica“; Neretvanski glasnik, br.1/11

Unutar granica obuhvata Plana nema prirodnih, kulturno – povijesnih cjelina i građevina i ambijentalnih vrijednosti, ali se područje unutar obuhvata Plana nalazi na području ekološke mreže koja je dio sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora Republike Hrvatske te je vrednovano kao iznimski krajobraz.

Promatrana zona buduće poduzetničke zone obuhvaćena je zaštitom u sklopu planiranog parka prirode, a u pogledu zaštite kulturno – povijesne baštine zona se nalazi u obuhvatu zaštite arheološkog područja koje zauzima širi prostor. Sukladno posebnim propisima, na predmetnom području potrebno je prekinuti građevinske ili druge radevine ukoliko se otkrije arheološko nalazište ili nalazi te bez odgađanja obavijestiti Konzervatorski odjel u Dubrovniku koji će dalje postupati sukladno zakonskim ovlastima.

Nakon višegodišnjega postupka, početkom 2015. godine Grad Metković je od mjerodavnog ministarstva dobio Rješenje o dobivanju 7,6 hektara u vlasništvu RH na području Dubravice za izgradnju gospodarske zone. Budući da je bilo potrebno platiti naknadu za vrijednost šuma od 570.000,00 kn, 30. prosinca 2014. godine uplaćen je jednokratno navedeni iznos i ostvareni su uvjeti iz Rješenja o izdvajanju 7,9 ha u vlasništvu RH te je Grad Metković postao vlasnik zemljišta za potrebe izgradnje Gospodarske/Poduzetničke zone Dubravica.

2.7. Vanjskotrgovinska razmjena

Što uspješnije uključivanje u međunarodnu robnu razmjenu, zasnovano na ekonomskim načelima tržišne ekonomije, predstavlja stratešku zadaću svakog gospodarstva. To podrazumijeva izvoz konkurentnih, tržištu prihvativih proizvoda i usluga na profitabilnoj osnovi sa stalnim nastojanjima da se u konačnici ostvari pozitivna bilanca u vanjskotrgovinskoj razmjeni. Gospodarski rast nije moguć ako su proizvođači ograničeni samo na domaće tržište, što se posebno odnosi na zemlje s malim tržištem kao što je Republika Hrvatska. S tim u vezi, gospodarski rast RH, pa tako i Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Metkovića, kao i izgledi za otvaranje radnih mjesta vezani su za proizvodnju roba i usluga, a time i više nego ikada prije, za izvoz odnosno globalnu ekonomiju.

U sljedećim tablicama su prikazani podaci o izvozu i uvozu Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Metkovića ostvarenim u razdoblju 2009.-2012. godine.

Tablica 22. Ostvareni izvoz u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Gradu Metkoviću

OSTVARENI IZVOZ (u tisućama kuna)					
Županija/gradovi i općine	Godine				Indexi 12/11
	2009.	2010.	2011.	2012.	
Republika Hrvatska	55.272.198	64.891.583	71.234.060	72.380.725	101,6
DNZ	182.614	226.625	246.347	176.587	71,8
Grad Metković	15.799	26.759	19.045	29.122	152,9

Izvor: DZS, <http://www.dzs.hr/> (03.09.2016.)

U 2012. godini u Dubrovačko-neretvanskoj županiji ostvaren je izvoz u iznosu od 176.587.000,00 kn što je za 28,2% manje u odnosu na prethodnu godinu, te je udio izvoza Županije u izvozu RH iznosio 0,24%. Istodobno 2012. godine je u RH izvezeno robe u iznosu od 72.380.725.000,00 kn što je povećanje za 1,6% u odnosu na 2011. godinu.

Grad Metković je 2012. godine izvezao robe u vrijednosti 29.122.000,00 kn, što je uspoređujući sa prethodnom 2011. povećanje od čak 52,9%. Grad Metković u 2012. godine sudjeluje sa svega 16,49% u ukupnom uvozu Dubrovačko-neretvanske županije.

Tablica 10. Ostvareni uvoz u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Gradu Metkoviću

OSTVARENI UVOD (u tisućama kuna)					
Županija/gradovi i općine	Godine				Indeks 12/11
	2009.	2010.	2011.	2012.	
Republika Hrvatska	111.751.098	110.296.840	121.036.155	121.899.363	100,7
DNZ	469.067	396.070	397.241	524.949	132,1
Grad Metković	85.375	66.469	61.237	65.052	106,2

Izvor: DZS, <http://www.dzs.hr/> (03.09.2016.)

U 2012. godini u Dubrovačko-neretvanskoj županiji ostvaren je uvoz u iznosu od 524.949.000,00 kn što je za 32,1% više u odnosu na prethodnu godinu, te je udio uvoza Županije u uvozu RH iznosio svega 0,43%. Istodobno 2012.godine je u RH uvezeno roba u iznosu od 121.899.363.000,00 kn što je za 0,7% više u odnosu na 2011. godinu.

Grad Metković je 2012.godine uvezla robe u vrijednosti 65.052.000,00 kn, što je uspoređujući sa prethodnom 2011. povećanje od 6,2%. Grad Metković sudjeluje sa svega 12,39% u ukupnom uvozu Dubrovačko-neretvanske županije.

Tablica 11. Bilanca vanjskotrgovinske razmjene (u tisućama kuna)

Elementi	Dubrovačko-neretvanska županija		Grad Metković	
	2011.	2012.	2011.	2012.
1. Izvoz	246.347	176.587	19.045	29.122
2. Uvoz	397.241	524.949	61.237	65.052
3. Bilanca	-150.894	-348.362	-42.192	-35.930
4. Pokrivenost uvoza izvozom	62,01%	33,64%	31,10%	44,77%

Izvor: DZS, <http://www.dzs.hr/> (03.09.2016.)

Vezano za vanjskotrgovinsku razmjenu na razini Grada Metkovića svakako treba nastaviti djelovati u novom smjeru, a prije svega, orientirati se na izvoz onih roba koje kvalitetom odskaču od uvezenih te na taj način djelovati u smjeru još jačeg razvoja domaće proizvodnje s ciljem očuvanja radnih mesta. Na razini Grada u 2011. godini je pokrivenost uvoza izvozom bila 31,10%, dok je u 2012. godini taj postotak povećan za čak 13,67% što znači da je 2012. godine pokrivenost uvoza izvozom bila 44,77%.

2.8. Poljoprivreda

Poljoprivreda, zajedno s proizvodno-poslovnim te eko/etno turističkim djelatnostima, trebala bi biti okosnica razvoja Grada Metkovića. Za to postoje i određeni pozitivni preduvjeti kao što su:

- dolina Neretve kao potencijal za razvoj sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina;
- područje ugodne mediteranske klime;
- prisutnost aluvijalnih i euglejnih tala obogaćenim hranjivim tvarima;
- luka za javni promet županijskog značaja koja čini poveznicu s domaćim i stranim tržištem.

Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta na kojoj je registrirana poljoprivredna proizvodnja na području Grada Metkovića iznosi 504,36 ha. Pravni subjekti koji koriste poljoprivredna zemljišta u Gradu Metković su dominantno (98%) obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), zatim ih slijede obrti sa 1,3%, trgovačka društva obrađuju 0,73%, a zadruge i drugi pravni oblici preostalih 0,32%. Ukupan broj registriranih subjekata koji se bave poljoprivrednom proizvodnjom na području Grada Metkovića je 1.233, što ukazuje da u prosjeku upravljuju 0,41 ha poljoprivrednog zemljišta.

Ranije u poglavlju prikazan je podatak da je 4,58% stanovnika zaposleno u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, što ukazuje da većina stanovništva posjeduje i obrađuje poljoprivredno zemljište za vlastite potrebe.

Tablica 12. Poljoprivredne površine po naseljima i prema vrsti korištenja

	Dubravica	Glušci	Metković	Prud	Vid	Ukupno
Oranica	0,60	2,27	149,33	2,62	10,46	165,28
Staklenici	0,16	0,17	22,01	0,07	2,08	24,49
Livada	0,00	0,58	42,26	0,00	0,07	42,91
Krški pašnjak	0,00	0,46	2,69	0,05	0,00	3,20
Vinogradi	0,00	0,09	29,50	0,02	0,09	29,70
Iskrčeni vinogradi	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	0,11
Maslinik	0,19	0,00	14,52	1,03	1,26	17,00
Voćne vrste	0,06	0,83	190,95	1,01	4,13	196,98
Rasadnik	0,00	0,00	0,61	0,00	2,68	3,29
Miješani trajni nasadi	0,06	0,00	18,04	0,00	0,54	18,64
Ostalo zemljište	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	2,77
Ukupno	1,08	4,41	472,77	4,79	21,31	504,36

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, <http://www.aprrr.hr/> (04.09.2016.)

Korišteno poljoprivredno zemljište Grada je u većini u vlasništvu kućanstava. Od toga se najviše zemljišta nalazi pod voćnjacima 39,06%, a zatim slijede površine pod oranicama (32,77%), livadama (8,51%), vinogradima (5,89%), te staklenicima (4,86%). Preostalih 8,91% čine: pašnjaci, maslinici, rasadnici, miješani trajni nasadi i ostalo zemljište.

Stočarstvo

Stočarska proizvodnja obuhvaća uzgoj goveda, svinja, ovaca, peradi i kunića, ali je ograničavajući faktor razvoja smanjena kupovna moć stanovništva, gubitak tržišta, nedjelotvornost prateće industrije, te povećan uvoz stoke i stočnih proizvoda.

Prema podacima Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, od svih vrsta stoke 2015. godine na području Grada Metkovića najviše ima ovaca i koza, te goveda.

Na području Grada Metkovića se uzgajaju i pčele, što je vidljivo i u tablici ispod. Osim gospodarskog iskorištavanja (dobivanja meda, voska, matične mlječi i propolisa, tvari ljekovitih svojstava i dr.), pčele pomažu opravšivanju cvjetova mnogih biljaka, što je od važnosti za jedan ovakav poljoprivredni kraj.

Tablica 26. Stanje grla stoke na području Grada Metkovića (19.12.2015.)

Grlo	Ukupan broj grla; Grad Metković	Dubrovačko-neretvanska županija
goveda	200	1.558
svinje	-	13
ovce	751	5.218
koze	337	1.729
konji	3	75

magarci, mazge i mule	4	128
perad	22	99
pečelinje zajednice - košnice	2.474	10.213

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, <http://www.aprrr.hr/> (04.09.2016.)

Stočarstvo je jako bitna grana, ali je i dalje nekomercijalizirana i nema je u dovoljnem obujmu (nije masovna) za gospodarsku proizvodnju, nego se više bazira na osobnu upotrebu i jedan mali dio završava na lokalnom tržištu.

Voćarstvo

Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine Državnog zavoda za statistiku, broj stabala voćaka na području Grada Metkovića je prikazan u sljedećoj tablici.

Tablica 27. Stanje voćaka na području Grada Metkovića

Voćnjak	Ukupan broj stabala voćaka; Grad Metković		Dubrovačko-neretvanska županija
	Ukupan broj stabala	Od toga: broj stabala na plantaži	
šljive	20.039	17.575	51.917
jabuke	20.317	19.947	62.364
kruške	111	50	3.216
trešnje	333	98	8.423
višnje	546	415	3.398
breskve i nektarine	18.980	18.351	66.224
marelice	1.579	868	4.757
smokve	1.062	568	30.221
citrusi	106.181	98.247	1.143.687
orasi	31	-	2.807
bademi	121	100	10.249
lješnjaci	10	-	158
masline	4.279	2.753	432.415

Izvor: DZS, www.dzs.hr (04.09.2016.)

Na području Grada Metkovića, u uzgoju voća najviše su zastupljeni citrusi (mandarine), a zatim jabuke, šljive te breskve i nektarine. Najveći je broj poljoprivrednih kućanstava koja uzgajaju stabla s citrusima (mandarine), zatim stabla šljiva, te stabla smokava, dok najmanje kućanstava uzgaja lješnjake (5 poljoprivredna kućanstava) te bademe (10 kućanstava).

Ovaj segment razvoja trebao bi se dodatno povećati kroz strategiju razvoja na lokalnom nivou u suradnji s višim institucijama na državnoj razini te bi trebalo razraditi program jačanja razvoja lokalnog stanovništva kako bi se stvorila pozitivna klima u razvoju oblasti zasebnih poljoprivrednih kultura.

Uz nekoliko komercijalnih proizvođača, poljoprivredna proizvodnja je uglavnom individualna i ima pretežno samoopskrbni karakter pri čemu se manji viškovi prodaju na lokalnom tržištu. Za postizanje boljih rezultata, bilo bi potrebno razmotriti interesno udruživanje poljoprivrednika po uzoru na slična udruženja u razvijenim zemljama (npr. Italije i Španjolske).

Male posjede, koliko je to moguće, dok je u tijeku katastarska izmjera, potrebno je okrupniti kako bi se dobile veće površine prikladnije za obradu. Okrupnjavanjem poljoprivrednih parcela stječe se

mogućnost postavljanja sustava navodnjavanja bez kojeg sad i u budućnosti nema dobre proizvodnje niti kvalitetne robe.

Treba se orijentirati na poljoprivrednu proizvodnju koja je pogodna na pojedinom području. Važno je napomenuti da novom shemom pristupa bavljenja poljoprivredom obavezno treba započeti s osnivanjem grupe poljoprivrednika koji bi bili u mogućnosti svojim proizvodima biti konkurenti raznim uvoznicima i cijeni pojedine kulture. Ovakvim novim načinom postoje velike mogućnosti za nabavkom hladnjača sortirnica, struke i drugih noviteta kroz praćenje poljoprivredne proizvodnje i u drugim zemljama EU.

Tablica 27. Prosječna količina, veličina i broj parcela zemljišta po kućanstvu

	Ha poljoprivrednog zemljišta po poljoprivrednom kućanstvu	Prosječan broj parcela po poljoprivrednom kućanstvu	Prosječna veličina parcele
DNŽ	0,73	6,11	0,12
Grad Metković	0,36	3,46	0,10

Izvor: DZS, www.dzs.hr (04.09.2016.)

Najveći problem sektora poljoprivrede je usitnjena struktura poljoprivrednih površina, s prosječnom parcelom veličine svega 0,10 ha, a potom i zastarjela tehnološka proizvodnja i infrastruktura, neiskorištenost poljoprivrednih površina, nesređeni imovinsko-pravni odnosi, neorganiziranost i nekonkurentnost, depopulacija ruralnih područja, katastarska pitanja i dr.

2.9. Zaključak

Pozitivna obilježja

- **značajan broj registriranih aktivnih tvrtki i obrta na području Grada,**
- **gospodarstvo utemeljeno na prirodnim resursima,**
- **raspoloživ prostor za nove projekte i izgradnju poslovne infrastrukture,**
- **luka za javni promet od županijskog značaja,**
- **kontinuirano povećanje izvoza,**
- **iskustvo i tradicija u poljoprivrednoj proizvodnji,**
- **voćarstvo kao najrazvijenija grana poljodjeljstva,**
- **veliki udio obradivog poljoprivrednog zemljišta na području grada Metkovića,**
- **dolina Neretve kao potencijal za razvoj sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina,**
- **povoljni pedološki i klimatski uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju,**
- **bogata kulturna i prirodna baština,**
- **porast broja dolazaka i noćenja gostiju,**

- idealno prirodno okruženje za razvoj ekoturizma i cikloturizma.

Negativna obilježja

- previšoka stopa nezaposlenosti,
- nedostatak odgovarajućih skladišnih kapaciteta,
- nedostatno korištenje inovacija i novih tehnologija,
- niska investicijska ulaganja,
- nepostojanje poduzetničke infrastrukture,
- nastavak trenda pogoršanja već niskih pokazatelja produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti u gospodarstvu,
- neriješeni imovinsko-pravni odnosi poljoprivrednog zemljišta,
- nedovoljno ulaganje u modernizaciju i proširenje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina – zastarjela tehnologija,
- nedostatak zadruga poljoprivrednih proizvođača i drugih oblika udruživanja,
- usitnjena struktura poljoprivrednih površina,
- otežani uvjeti za prijavljivanje EU projekata zbog neriješenih imovinsko-pravnih pitanja,
- nedostatna turistička infrastruktura i nedostatak atraktivnih turističkih saržaja,
- nedostatak poduzetništva i inicijative u području razvoja turizma,
- nedostatak kvalificiranih kadrova za razvoj kulture i turizma.

Razvojne prepreke

- Trend iseljavanja obrazovanog stanovništva – bolje poslovne prilike u drugim gradovima
- Slaba umreženost poduzetnika
- Nedovoljan broj apliciranih projekata iz Programa ruralnog razvoja na području grada Metkovića
- Povremeno zaslanjivanje tla u podzemnim vodama stvara negativan utjecaj na poljoprivredu

Razvojne potrebe

- okrugljavanje i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa poljoprivrednih zemljišta,
- ulaganje u modernizaciju poslovanja poljoprivrednih proizvođača i proširenje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina,
- osnivanje zadruga poljoprivrednika,
- razvoj turističkog identiteta grada, vizualnog identiteta i autohtonih turističkih proizvoda
- razvoj selektivnih oblika turizma,
- aktiviranje obiteljskih gospodarstava za tematiziranu turističku djelatnost,

- korištenje različitih mjera za poticanje razvoja turizma iz nacionalnih i EU fondova,
- valorizacija prirodne i kulturne baštine kroz integrirane projekte na području županije i prekogranične projekte,
- uređivanje povijesne cjeline u Vidu i Metkoviću po načelu urbane rekonstrukcije,
- osiguranje održivog razvoja turizma kroz provedbu mjera zaštite okoliša prirodne i kulturne baštine
- poticanje povećanja kapaciteta i poboljšanja kvalitete smještaja (4*+),
- stvaranje potporne poduzetničke infrastrukture.

3. Urbano okruženje

3.1. Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima

Onečišćenje zraka

Na onečišćenje zraka utječu sve gospodarske aktivnosti, uključujući promet. Grad Metković, osobito prostor uz tok rijeke Neretve, predstavlja osovinu urbanizacije čitavog Grada, gdje je najveća koncentracija stanovništva i gospodarskih djelatnosti. Preko ovog se područja ostvaruje intenzivna komunikacija između Republike Hrvatske i Bosne Hercegovine, odnosno luke Ploče kao glavne uvozno-izvozne luke i njenog gravitirajućeg zaleđa u Bosni i Hercegovini. Povećanje količine cestovnog prometa utjecalo je na narušavanje kvalitete zraka na užem gradskom području, kuda prolaze najvažnije prometnice. Izgradnjom autoceste prema zaleđu (međunarodni VC koridor) za očekivati je smanjenje količine tranzitnog prometa preko užeg gradskog područja.⁴

Onečišćenje vode

Na području Grada, uzvodno na početku naselja Metković mjeri se kakvoća rijeke Neretve. Obzirom na prodiranje morske vode u donjim slojevima vodotoka rijeke Neretve izmjerene vrijednosti pokazatelja odnose se na gornji površinski sloj vodotoka. Prema Izvješću o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće u Dubrovačko-neretvanskoj županiji za 2014. godinu za društvo na području Grada koje obavlja vodoopskrbu (Metković d.o.o.) ukupno je prikupljeno 34 uzorka, od kojih su 2 uzorka bila neispravna, odnosno 5,88%.

Onečišćenje tla

Ugroženost tla na ovom području proizlazi iz pretvaranja melioriranih obradivih površina u građevinsko zemljište, kemijskih onečišćenja, prometnih koridora i zaslanjivanja tla zbog prodora slane vode u unutrašnjost kopna. U ljetnim mjesecima, naročito u fazi plime, jača veličina i prodor slanoga morskog klina, koji je gušći i teži te se podvlači ispod sloja slatke riječne vode i struji uzvodno sve do Metkovića. U tom se razdoblju povećava koncentracija soli i u podzemnim vodama koje se tlačno, odnosno kapilarno uzdižu i zaslanjuju zemljište. Zaslajene podzemne vode predstavljaju puno veću opasnost za devastaciju tla od samih površinskih tokova čiji se utjecaj koliko-toliko može kontrolirati.

Područje delte Neretve posebno je ugroženo od poplava za vrijeme dužih oborina, čemu smo svjedočili i 2010. godine kada se poplave nanijele veliku materijalnu štetu na području Grada Metkovića. Zaštitni i melioracijski sustav još je nedovršen pa su pojedini dijelovi delte i dalje nedovoljno zaštićeni. Najugroženiji su desnoobalni niželeteži dijelovi Metkovića, što se postupno rješava dogradnjom sustava.

Prirodne vrijednosti

Na području Grada Metkovića temeljem Zakona o zaštiti prirode, prirodne vrijednosti koje su zaštićene ili predložene za zaštitu navedene su u nastavku.

---

⁴ Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića, veljača 2015.

Tablica 31. Prirodne vrijednosti na području Grada Metkovića

ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI		
POSEBNI REZERVAT (ORNITOLOŠKI)		Površina (ha)
1.	Pod Gredom - Vid	416
2.	Prud	299
3.	Močvarno područje „Orepak“ kod Metkovića	100
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ		Površina (ha)
1.	Predolac – Šibenica kod Metkovića	141
PRIRODNE VRIJEDNOSTI PREDLOŽENE ZA ZAŠTITU		
PAR PRIRODE		Površina (ha)
1.	Delta Neretve (na području Grada Metkovića)	24.870,9
SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE		Površina (ha)
1.	Stari park u centru Metkovića	(površinu potrebno naknadno utvrditi)

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, br. 6/04, 3/15)

Područja ekološke mreže Republike Hrvatske

U Hrvatskoj je Ekološka mreža propisana Zakonom o zaštiti prirode (NN 80/13), a proglašena Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), te predstavlja sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja važnih za ugrožene vrste i staništa, koja uravnuteženom bio-geografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti, odnosno predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000 u Republici Hrvatskoj. Uredbom o proglašenju ekološke mreže propisane su i smjernice za mjere zaštite čija provedba osigurava postizanje i održavanje povoljnog stanja ciljeva očuvanja svakog područja ekološke mreže.

Područja ekološke mreže sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000 podijeljena su na područja važna za divlje svojte i stanišne tipove (potencijalna "SAC" područja – Special Areas of Conservation) te međunarodno važna područja za ptice (potencijalna "SPA" područja – Special Protection Areas). Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim koridorima. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog.

Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima, Zakon o zaštiti prirode propisuje da se dijelovi ekološke mreže mogu štititi kao posebno zaštićena područja ili provedbom planova upravljanja, kao i kroz postupak ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu svakog ugrožavajućeg zahvata. Negativno ocijenjen zahvat se može odobriti samo u slučajevima prevladavajućeg javnog interesa i uz Zakonom utvrđene kompenzacijске uvjete. Važan mehanizam je i mogućnost sklapanja ugovora s vlasnicima i ovlaštenicima prava na područjima ekološke mreže, uz osiguranje poticaja za one djelatnosti koje doprinose očuvanju biološke raznolikosti.

Ekološka mreža Republike Hrvatske (NATURA 2000) obuhvaća čitavo područje Grada Metkovića, s vrstama navedenim u sljedećoj tablici. S obzirom da se radi o području koje je dio Ekološke mreže koja je proglašena Uredbom Vlade RH (NN 124/13), u slučaju zahvata koji mogu bitno utjecati na ekološko značajno područje ili zaštićenu prirodnu vrijednost, sukladno čl. 36. Zakona o zaštiti prirode, potrebno je provesti ocjenu prihvatljivosti zahvata na prirodu, a prema Pravilniku o ocjeni

prihvatljivosti za ekološku mrežu (NN 146/14) i Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14).

U skladu s odredbama Uredbe o ekološkoj mreži, područje Grada Metkovića se nalazi u obuhvatu ekološke mreže i to kao:

- područja očuvanja značajna za ptice – POP (Delta Neretve HR1000031) i
- područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Delta Neretve HR5000031).

„Delta Neretve, koja predstavlja područje od međunarodne važnosti koje je uvršteno na Ramsarski popis vlažnih staništa (močvara) te predstavlja i potencijalno područje europske ekološke mreže NATURA 2000. Sadrži najveće i najvrjednije ostatke sredozemnih močvara u Hrvatskoj i jedno je od malobrojnih takvih područja preostalih u Europi. Radi svojih prirodnih vrijednosti Delta Neretve je predviđena za zaštitu u kategoriji parka prirode, prema Zakonu o zaštiti prirode, u dva strateška dokumenta koja je donio Sabor Republike Hrvatske: Nacionalnoj strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (1999., 2008.) i Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske (1998.). Državni zavod za zaštitu prirode je 2009. godine izradio Stručnu podlogu za proglašenje Parka prirode Delta Neretve.

Planom područja posebnih obilježja će se pobliže urediti zaštita, unapređenje i korištenje tog prostora.”⁵

U sklopu šireg područja HR5000031 Delta Neretve uvršten je i lokalitet Jama u Predolcu, za koje je ključno očuvanje, uključujući i ekološke uvjete u istom, zbog postojanja strogog zaštićene i kritično ugrožene vrste sjeverni dinarski šmiljski školjkaš *Congeria kusceri*.

S obzirom na blizinu planirane trase obilaznice Metkovića nije moguće isključiti neposredne i posredne (onečišćenje podzemnih voda) negativne utjecaje na speleološki objekt, ciljnu vrstu područja ekološke mreže (*Congeria kusceri*) i temeljne vrijednosti značajnog krajobraza Predolac – Šibenica, te je stoga potrebno razmotriti alternativni pravac za ovu zaobilaznicu.

Seizmičke aktivnosti

Područje kao dio mediteransko-transazijskog pojasa obiluje seizmičkom aktivnošću. Uzročnik nastanka potresa jest pobjlačenje Jadranske platforme pod Dinaride, kao posljedica kretanja Afričke ploče prema Euro-azijskoj. Velikih potresa na ovom području nije bilo kao u ostalim područjima Dubrovačko-neretvanske županije pa nema opasnosti za lokalno stanovništvo. U Tablici su prikazani jači potresi koji su pogodili područje Grada.

Tablica 33. Jači potresi u Gradu Metkoviću

Naselje	Jačina potresa, stupanj (MCS) ²	Vrijeme potresa			
		Datum	Sat	Minuta	Sekunda
Grad Metković	VII.	31.7.1990.	15	50	53
	V.-VI.	2.8.2003.	10	19	00

Izvor: DZS, www.dzs.hr (04.09.2016.)

⁵Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića, veljača 2015.

Prostor Metkovića u cijelosti pripada VIII° seizmičnosti po MCS. Delta Neretve pripada velikom seizmičkom bloku, s individualnim seizmičkim osobinama, koji obuhvaća prostor donjeg toka Neretve, kanal do poluotoka Pelješca i poluotok Pelješac. Razdoblje seizmičkih pokreta je duže (10 i više godina) a potresi se ističu intenzitetom, a ne učestalošću. Utvrđeno je recentno spuštanje kopna i pozitivno pomicanje obalne linije na što ukazuje i produženje toka Neretve u podmorju Neretvanskog kanala. U proteklih 50 godina u nekoliko navrata su zabilježeni potresi srednje jakosti (VII° MCS) koji su izazvali manja rušenja i materijalne štete.

Gospodarenje otpadom

Temelji politike zaštite okoliša sadržani su u Zakonu o zaštiti okoliša. Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj određeno je: Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022., te nizom podzakonskih akata. Strategijom gospodarenja otpadom RH zacrtan je cilj u gospodarenju otpadom u skladu s politikom gospodarenja otpadom u EU. Uspostavljen je okvir unutar kojega će Hrvatska morati smanjiti količinu otpada koji proizvodi, a otpadom koji je proizведен održivo gospodariti.

Dubrovačko-neretvanska županija provodi skupljanje otpada koji nastaje u domaćinstvima, trgovinama, na ulicama, sitnim obrtima i dr. Otpad se skuplja na nekoliko načina, i to u: plastičnim vrećama, kantama volumena 80 l, kantama volumena 120-240 l, kontejnerima 500-1.100 l, kao i u kontejnerima volumena 3, 4, 5, 6 i 7 m³. Na području cijele Županije otpad se odvozi na aktivna odlagališta (Dubravica, Grabovica, Kokojevica, Lovornik, Sitnica, Sozanj, Ugrinovica i Vinošte) 2, 3, 6 ili 7 puta tjedno, što zavisi o području i godišnjem dobu.

Tablica 13. Odlagališta otpada na području Dubrovačko-neretvanske županije

Grad/Općina	Odlagalište JLS	Sanacija	Otpad koji se odlaže (t/god.)
Dubrovnik	Grabovica	sanirana I. faza, II. faza u tijeku	31.300
Ploče	Lovornik	u tijeku	7.000
Metković	Dubravica	sanirana I. faza, II. faza u pripremi	8.537
Blato/Vela Luka	Sitnica	u tijeku	3.900
Lastovo	Sozanj	u pripremi	350
Lumbarada	Kokojevica	u tijeku	3.000
Smokvica	Ugrinovica	u pripremi	120
Trpanj	Vinošte	u pripremi	250

Izvor:Izvješće o provođenju Plana gospodarenja otpadom Dubrovačko-neretvanske županije za 2012.g.

Na području Dubrovačko-neretvanske županije poslove skupljanja otpada obavlja 14 komunalnih društava (u vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne samouprave), dva vlastita pogona, jedno komunalno društvo u vlasništvu jedinice lokalne samouprave iz Splitsko-dalmatinske županije te tri trgovačka društva u privatnom vlasništvu registrirana za skupljanje staklene i plastične ambalaže, papirne i kartonske ambalaže te elektroničke opreme.

Na području Grada, organizirano skupljanje i odvoz komunalnog otpada obavlja komunalno trgovačko društvo „Čistoća Metković d.o.o.“ registrirano za skupljanje, odvoz i odlaganje miješanog komunalnog otpada. Organizirano skupljen otpad odvozi se na aktivno odlagalište „Dubravica“.

Tablica 35 . Popis komunalnih tvrtki koji organizirano skupljaju i zbrinjavaju komunalni otpad na području Dubrovačko-neretvanske županije

Redni broj	Skupljač	Jedinica lokalne samouprave
1.	Čistoća d.o.o., Dubrovnik	Grad Dubrovnik, općine Dubrovačko primorje, Konavle i Župa dubrovačka
2.	Hober d.o.o., Korčula	Grad Korčula
3.	Čistoća Metković d.o.o., Metković	Grad Metković i Općina Kula Norinska
4.	Čistoća Opuzen d.o.o., Opuzen	Grad opuzen i Općina Zažablje
5.	Komunalno održavanje d.o.o., Ploče	Grad Ploče
6.	Eko d.o.o., Blato	Općina Blato
7.	Komunalac d.o.o., Lastovo	Općina Lastovo
8.	Mindel d.o.o., Lumbarda	Općina Lumbarda
9.	Komunalno Mljet d.o.o., Mljet	Općina Mljet
10.	Bilan d.o.o., Smokvica	Općina Orebić
11.	Komunalac Slivno d.o.o., Opuzen	Općina Slivno
12.	Krublić d.o.o., Smokvica	Općina Smokvica
13.	Komunalno Trpanj d.o.o., Trpanj	Općina Trpanj
14.	Komunalac d.o.o., Vela Luka	Općina Vela Luka
15.	Vlastiti pogon	Općine Janjina i Ston
16.	Gradska čistoća i usluge d.o.o., Vrgovac	Općina Pojezerje
17.	Flora Vtc d.o.o., Virovitica (električna i elektronička oprema)	Grad Dubrovnik
18.	Friš d.o.o., Križevci (baterije)	Gradovi Dubrovnik, Metković i Ploče
19.	Respekt d.o.o., Metković (papir, karton, plastična i steklena ambalaža)	Gradovi Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen, Ploče i Općina Vela Luka
20.	Unija nova d.o.o., Sesvete-Kraljevec (staklena ambalaža)	Sve jedinice lokalne samouprave

Izvor: Izvješće o obavljenoj reviziji, Gospodarenje otpadom na području Dubrovačko-neretvanske županije, 2014.

Odlagalište otpada "Dubravica" smješteno je na jugoistočnom dijelu Grada Metkovića uz županijsku cestu ŽC 6220 Metković (D9) – Mlinište – gr. BiH. Odlagalište je udaljeno 3 km od Grada, te 1 km od naselja Dubravica. Rješenjem bivše Općine Metković od 1962. godine odlagalište se koristi kao službeno odlagalište. Na odlagalište se odlaže otpad sa područja gradova Metković i Opuzen te općina Zažablje i Kula Norinska koje imaju ukupno 22.547 stanovnika. Odlagalištem upravlja društvo „Čistoća Metković“ d.o.o.

Prostor odlagališta se nalazi na blagim padinama brda Vateljice na nadmorskoj visini od oko 53 m., dok se najviša točka odloženog otpada nalazi na visini od oko 58,50 m n.m. Površina odlagališta je cca 2,5 ha, a kapacitet odlagališta je 73.000 m³. Odlagalište je sanirano na temelju građevinske dozvole izdane 2007. godine. U 2009. je završena I. faza sanacije odlagališta koja je obuhvatila saniranje starog otpada i izgradnju plohe za odlaganje novog otpada, nakon čega je odlagalište dobilo uporabnu dozvolu. Planom gospodarenja otpadom je planirano odlagalište zadržati u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenjem otpadom „Lučino razdolje“ u Općini Dubrovačko primorje, nakon čega će se obaviti II. faza sanacije, zatvaranje te prenamjena u pretovarnu stranicu i

reciklažno dvorište. Društvo „Čistoća Metković“ d.o.o. je trenutno u postupku izrade projektne dokumentacije za proširenje odlagališta za cca 0,9 ha, za izgradnju sortirnice otpada te reciklažnog dvorišta. Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada na području Grada obuhvaćeno je 16.788 stanovnika (ili 100%) tj. obuhvatnost je 100%. Prema podacima Agencije za zaštitu okoliša (Izvješće o komunalnom otpadu) na području Grada Metkovića sakupljene su sljedeće količine otpada:

Tablica 36. Količine sakupljenog otpada, miješanog komunalnog otpada i ostalih vrste komunalnog otpada na području Grada Metkovića

Godina	Kg/st.	Broj st.obuhvaćen skupljanjem	Ukupno skupljeno (t)	Miješani komunalni otpad (t)	Ostale vrste komunalnog otpada
2011.	416,02	16.788	6.984,14	6.704,00	280,14
2012.	436,17	16.788	7.322,49	6.578,00	744,5
2013.	439,98	16.788	7.386,36	6.220,00	1.166,36
2014.					

Izvor: Agencija za zaštitu okoliša, <http://www.azo.hr/Izvjesca25> (05.09.2016.)

Prostornim planom uređenja Grada i provedbenim dokumentima (urbanistički plan uređenja) utvrđene su lokacije reciklažnih dvorišta, sabirnice, kompostane te reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Prema podacima društva „Čistoća Metković“ d.o.o., iz travnja 2015. godine, na području Grada ukupno je postavljeno 36 zelenih otoka. U sljedećoj tablici prikazan je raspored zelenih otoka na području Grada.

Tablica 14. Raspored zelenih otoka u travnju 2015. na području Grada Metkovića

	LIJEVA STRANA	papir	plastika	staklo	metal	tekstil
1.	Ante Starčevića (kod staračkog doma)					
2.	Ante Starčevića (kod trgovine Mana)					
3.	Ante Starčevića (kod ulaza na igralište NK Neretva)					
4.	Bočina (kod Habitusa)					
5.	Don Radovana Jerkovića (iza Suda)					
6.	Dubrovačka ulica					
7.	Hrvatskih iseljenika (kod udruge Leptirići)					
8.	Hrvatskih iseljenika (kod tržnice)					
9.	Ivana Gundulića (kod parka)					
10.	Kneza Domagoja (kod Mercatora)					
11.	Kralja Zvonimira (kod zgrade političkih stranaka)					
12.	Kralja Zvonimira (kod Gimnazije)					
13.	Kralja Zvonimira (kod Studenca)					
14.	Lovre Matića (kod igrališta)					
15.	Ljudevita Gaja (kod Studenca)					
16.	Mobine (iza pomoćnog igrališta NK Neretve)					
17.	Oca Ante Gabrića (iznad starog kina)					
18.	P.Krešimira IV (kod skretanja za Vrbovce)					
19.	P.Krešimira IV (kod Studenca)					
20.	P.Krešimira IV (na Platanu)					
21.	Splitska ulica (ulazak u A.K.Miošića)					
22.	Stjepana Radića (kod mosta)					
	DESNA STRANA	papir	plastika	staklo	metal	tekstil
23.	Andrije Hebranga (kod mosta)					
24.	Hercegovačka ulica (uz prugu)					
25.	Hercegocačka ulica (uz gran.prijelaz)					
26.	Industrijska (kod zgrade)					
27.	Industrijska (kod Metkovke)					
28.	Jadranska ulica (kod vrtića Radost)					
29.	Marka Marulića (kod benzinske crpke)					
30.	Kneza Branimira (kod trgovine Pivac)					
31.	Nikole Tesle (kod caffe bara JAN)					
32.	Neretvanskih gusara (sredina ulice)					
33.	Zagrebačka ulica (križanje sa ulicom E.Kvaternika)					
34.	Zagrebačka ulica (kod crkve Sv.Nikole)					
35.	Zrinskih i Frankopana					
36.	Zrinskih i Frankopana (kod Dodiga)					

Izvor: Čistoća Metković d.o.o.

Odvojeno prikupljanje otpada

Na području Grada se provode aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla i plastike, te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, a u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Tablica 38. Količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog otpada Grada Metkovića

Godina	Ukupno	Papir (t)	Plastika (t)	Staklo (t)	Metal (t)	Glomazni otpad (t)
2012.	744,5	121,01	67,56	552,32	3,61	*

2013.	577,5	92,24	110,16	367,78	7,36	*
2014.	568,43	104,47	153,72	302,85	7,39	*

*Nepoznati podatak

Izvor: Agencija za zaštitu okoliša, <http://www.azo.hr/lzvjesca25> (05.09.2016.)

Važno je napomenuti da sastav komunalnog otpada ovisi o sredini u kojoj nastaje, te stoga ovisi o mnoštvu čimbenika kao što su: standard stanovništva, tip naselja, dostignuta razina komunalne higijene i sl. Grad Metković bi trebao poduzeti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada i aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta.

Divlja odlagališta otpada

Osim službenih odlagališta, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji postoje zabilježena i mjesta divljeg odlaganja, tzv. "divlja odlagališta". Uglavnom su to odlagališta na koje stanovništvo odvozi građevinski, glomazni, biootpad i u manjim količinama druge vrste otpada.

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji evidentirana su 94 divlja odlagališta. Većina navedenih divljih odlagališta se povremeno saniraju odvozom otpada na službeno odlagalište, međutim neodgovornim ponašanjem pojedinaca ponovno nastaju divlja odlagališta na istim ili drugim lokacijama.

Uz navedeno, posljedica stvaranja divljih odlagališta je i neobuhvatnost pojedinih naselja organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada. Također se to odnosi na područja koja nemaju u blizini određenih lokacija za odlaganje, sakupljanje, predobradu ili obradu otpada kao što su to građevinski otpad, glomazni otpad i sl.

Godine 2012. u Metkoviću je locirano 5 divljih odlagališta (Simin dol, Pod Repom, Koševo uz nasip, Vrbovci uz štale, kraj Opuzenke uz nasip i Prudska draga). Tijekom godina u nekoliko navrata čišćena su divlja odlagališta od strane komunalnog poduzeća, te je u travnju 2016. provedna dodatna akcija „Zelena čistka“ gdje je bilo uključeno više sudionika, poduzeća i udruga. Može se zaključiti da su navedena divlja odlagališta dobro sanirana, ali i da dalje neodgovorni pojedinci nastavljaju sporadično odlagati otpad, posebice plastiku koja nastaje kao otpad prilikom poljoprivredne proizvodnje (plastenici, cijevi za navodnjavanje). Nadalje, komunalno poduzeće redovno provodi sakupljanje glomaznog otpada po pozivu građana, a u svrhu prevencije nastanka divljih odlagališta.

3.2. Primarna infrastruktura

Vodoopskrba

Opskrbljenost stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije vodom danas dostiže između 85 i 90%. To se uglavnom odnosi na vodoopskrbne sustave gradova i većih naselja, dok su velika područja i dalje nepokrivena vodoopskrbnom mrežom. Prioritet u razvoju vodoopskrbne mreže predstavlja izgradnja započetih i dijelom izgrađenih sustava u cilju širenja vodovodne mreže na bezvodna

područja. Usporedno je potrebno provoditi sanitarnu zaštitu izvorišta. Potrebno je izvršiti i hidrogeološke radove za utvrđivanje zona sanitarne zaštite i na razini Županije donijeti odluke o zonama sanitarne zaštite.

Na vodoopskrbni sustav koji pripada području Grada Metkovića priključeno je 99% stanovništva.

Vodoopskrbni sustav Metkovića je tlačno gravitacijski sustav kojeg čine:

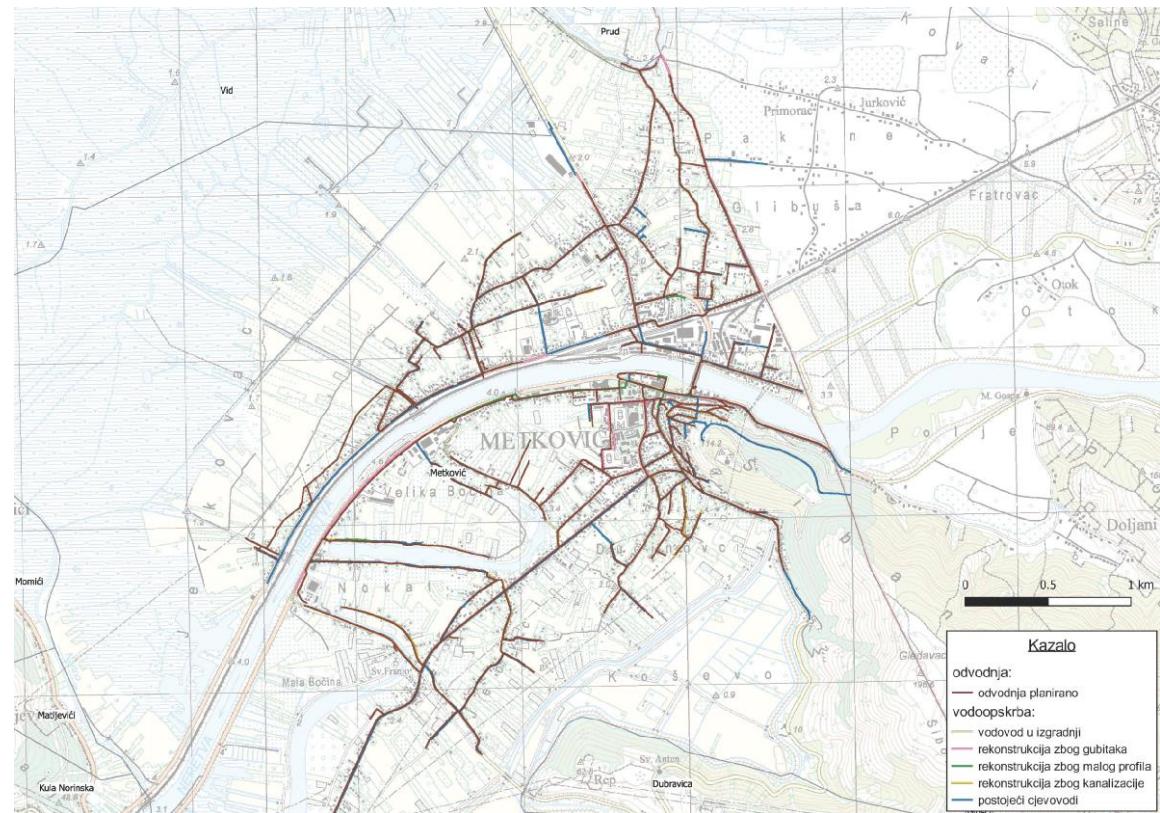
- Krški izvor (Doljani) kapaciteta 212 l/s
- Crpna stanica sa 4 crpke (grundfos) kapaciteta 55 l/sec (2 radne + 2 pričuvne)
- Tlačni cjevovod od ductila DN 350 L=2750 m¹
- Vodosprema Metković 1 kapaciteta – 2 000 m³, 83 m.n.m.
- Vodosprema Metković 2 kapaciteta - 980 m³, 55 m.n.m.
- Vodosprema Bijeli Vir kapaciteta – 500 m³, 56 m.n.m.
- Vodosprema Prud kapaciteta – 100 m³, 60 m.n.m.
- Vodosprema Vid kapaciteta – 100 m³, 54 m.n.m.
- Opskrbni cjevovod od DN 40-250 mm izrađen od različitih materijala (pocinčane cijevi, AC cijevi, PVC cijevi i PEHD cijevi, DUCTIL cijevi). Prepostavljena dužina takvog opskrbnog cjevovoda iznosi 75 500 m¹.

Područje Grada Metkovića opskrbljuje se vodom preko dva pravca; uglavnom se opskrba provodi sa izvorišta Doljani u Bosni i Hercegovini i povremeno sa regionalnog vodovodnog sustava Neretva – Pelješac – Korčula – Lastovo (NPKL) s izvora Prud u blizini Metkovića. Na 22 km uzvodno od ušća Neretve, prestaje prisutnost slanog morskog klina pa se voda može nesmetano crpiti i deset kilometara dugim kanalom, koji prolazi kroz područje Kuti.

Ponekad na izvorištu Doljani dolazi do zaslanjenja pa voda za piće ne zadovoljava svojom, pa se tada opskrba vrši sa izvorišta Prud . Voda se crpi od crpne postaje “Doljani” do novog vodospremnika “Metković 1”, koji je kapaciteta 2.000,00 m³ i na nadmorskoj visini 83,0 m.n.m. Iz vodospremnika “Metković 1” voda se transportira gravitacijski u vodospremnik “Metković 2” (kapaciteta 800,00 m³ na nadmorskoj visini od 55,0 m.n.m.). Sa izvora Doljani ekspolatacija se provodi konstantno od 1965.g., kapacitet izvora je 212 l/sec.

U vodoopskrbnoj mreži grada Metkovića su prisutni relativno veliki gubici vode pa se u sklopu EU PROJEKTA METKOVIĆ planira sanacija cca 14,7 km vodoopskrbnog cjevovoda.

Slika 3: Rekonstrukcija vodoopskrbnih cjevovoda s prikazom planirane izgradnje sustava odvodnje grada Metkovića

Izvor: Metković d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda

Odvodnja otpadnih i oborinskih voda

Sustav odvodnje otpadnih voda za sada postoji samo u užem dijelu Grada Metkovića sa starim naseljem na brežuljku Predolcu na lijevoj strani grada Metkovića a na desnoj strani grada javna odvodnja je izgrađena u sljedećim ulicama: Kneza Branimira, Put Narone, Hercegovačka, Zrinskih i Frankopana, Andrije Hebranga, Neretvanskih gusara i Nikole Tesle i manjim dijelom u naselju Prud. Ostali dio Grada Metkovića kao i naselja koja administrativno pripadaju Gradu Metkoviću (Vid, Dubravica i Glušci) nemaju izrađen nikakav sustav javne odvodnje.

Postojeći sustav javne odvodnje je uglavnom mješoviti gravitacijski sustav sa odvodnjom otpadnih voda u recipijent – rijeku Neretu, preko 4 ispusta. Sustav se sastoji od mreže kanala i objekata (kontrolnih okana i slivnih okana) na njima. Pored kanala i objekata u sustavu se nalaze i dvije precrpne kanalizacijske stanice. Cjevovod kanalizacijskog sustava je izgrađen od betonskih, AC, PVC i PEHD orebrenih cijevi profila od DN 200 do DN 700. Približna dužina navedenog sustava javne odvodnje je 11.250 m, a broj priključaka je cca 2.605. Postotak priključenosti na sustav odvodnje u Gradu Metkoviću iznosi 47%, što se tiče stanovništva, ali što se tiče dužine mreže kanalizacije u odnosu na vodoopskrbu mrežu pokrivenost je tek 15% (11,25 km prema 75,5 km).

Glavni problemi u funkcioniranju sustava odvodnje su:

- razvijanje intenzivnog smrada u glavnim kanalima sustava odvodnje fekalnih voda uslijed predimenzioniranosti cjevovoda i malih padova;

- problemi zaštite na radu – nastanak opasnih i eksplozivnih plinova u crpnim stanicama;
- problem održavanja crpnih stanica fekalne kanalizacije zbog sastava otpadnih voda koji sadrži velike količine pjeska, krupnog otpada, masti;
- neriješeni problemi održavanja i sanacije kanalizacije užeg područja grada – isti izgrađeni od betonskih i azbest cementnih cijevi;

Sustav odvodnje Grada Metkovića je projektiran kao razdjelnii sustav fekalne i oborinske otpadne vode, a postojeći mješoviti sustav bi se pretvorio u sustav isključivo obosrinske odvodnje

Izradom studije izvodljivosti u sklopu EU PROJEKTA METKOVIĆ planirana je izgradnja kanalizacijskog sustava na čitavom području grada Metkovića:

Osnovni podaci o izvedbi kanalizacijskog sustava su sljedeći:

- Duljina novih gravitacijskih kolektora iznosi cca. 42.500 m
- Duljina tlačnih kolektora iznosi cca. 1.050 m
- Broj crpnih stanica za proširenje iznosi 15 komada

Slika 4. Postojeći (mješoviti) sustav odvodnje otpadnih voda

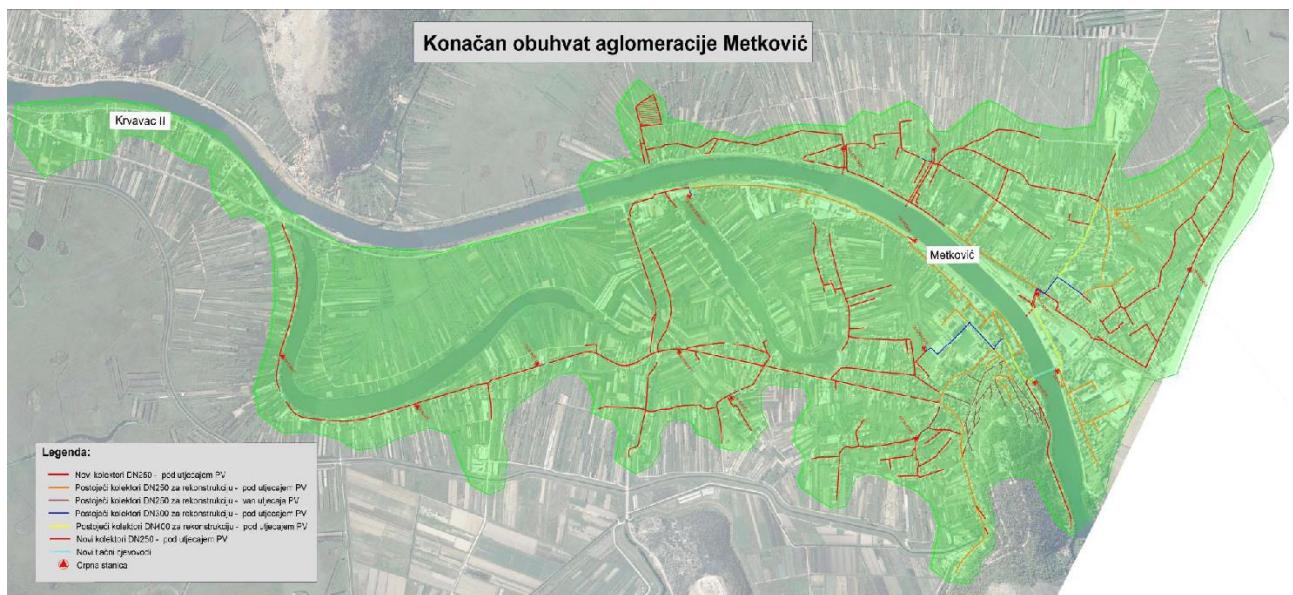

Izvor: Metković d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda

Rješenje za sustav javne odvodnje grada Metkovića dakle podrazumijeva razdjeljivanje postojećeg mješovitog sustava odvodnje izvedbom novih fekalnih kolektora paralelno uz dionice postojećeg mješovitog sustava odvodnje za koje je ocijenjeno da je nužna linijska sanacija, čime bi sustav postao potpuni razdjelnji sustav. Time bi se postigle sljedeće karakteristike sustava:

- Sanitarno-fekalne vode bi se u potpunosti prikupljale novim razdjelnim sustavom te odvodile do UPOV-a. Na taj način bi se minimizirao dotok tuđih voda (oborine, podzemna voda) na uređaj čime bi se značajno smanjio njegov potreban hidraulički kapacitet te poboljšao rad sekundarnog i tercijarnog pročišćavanja obzirom da ne bi bilo fluktuacija u koncentracijama ulaznog biološkog opterećenja, odnosno pojave zaslanjene podzemne vode na uređaju.
- Oborinske vode bi se nastavile prikupljati postojećim sustavom koji bi postao isključivo oborinski. Postojeća strukturalna oštećenja na sustavu, odnosno utvrđena pojava infiltracije/eksfiltracije, ne bi imala ni približno štetan utjecaj kao što imaju sada na mješovitom sustavu te se ocjenjuje kako se takav sustav može zadržati. Postojeća 4 ispusta u rijeku Neretvu bi se zadržala za potrebe ispusta oborinskih voda.

Slika 5. Konačan obuhvat aglomeracije Metković

Izvor: Metković d.o.o. za vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda

Što se tiče kakvoće podzemnih voda *Studijom utjecaja na okoliš* navodi se da postojeća i planirana odvodnja, te lokacija uređaja za pročišćavanje nemaju utjecaja na kakvoću kaptiranih podzemnih voda za piće. Također je predviđena izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji Duvrat.

Opskrba električnom energijom

“Elektroenergetski sustav područja Grada Metkovića sastoji se od:

- transformatorskih i rasklopnih postrojenja: TS (400)220/110 kV i dvije TS 35 (20) kV;
- elektroprijenosnih uređaja: dalekovoda 220(400) kV (dvosistemski DS), dalekovoda 110 kV (dvosistemski DS), kabela 110 kV, dalekovoda 35(20) kV i kabela 35 (20) kV;
- magistralnog plinovoda od 50 bara koji završava mjerno reduksijskom stanicom (Opuzen - Metković- BiH).⁶

„Područje Grada Metkovića opskrbljuje se električnom energijom iz trafostanice TS 110/35 Kv „Opuzen“ preko tri trafostanice TS 35/10 kV: „Opuzen“, „Metković 1“ i „Metković 2“. Trafostanica TS 35/10 kV „Metković 1“ je temeljito rekonstruirana (ugrađeni novi transformatori snage 8 MVA, numerička zaštita na naponu 110 V, vakuumski prekidači). Dužine dalekovoda 110 Kv (Opuzen-Neum i Opuzen-Čapljina) koji prolaze područjem iznosi oko 46 km. Sustav zadovoljava sadašnje i buduće potrebe.

Na području Grada Metkovića planira se i izgradnja TS 35(110)/10(20) kV „Metković“, čija je lokacija orientacijski određena Planom uređenja Grada Metkovića, sukladno „Koncepciji razvoja elektroenergetske mreže grada Metkovića“, izrađene od strane HEP-a D.P. Elektrodalmacije u Splitu.⁷

Opskrba plinom i naftom

Na području Grada Metkovića nije uspostavljena opskrba plinom i naftom. Prema tome, nema podataka za proizvodnju i cijevni transport nafte i plina. Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije planira se magistralni plinovod (Jonsko-jadranski plinovod: čvor Ploče-Dubrovnik-Prevlaka sa prijelazom ispod Malostonskog zaljeva) koji prolazi kroz dolinu Neretve, nazivnog promjera DN 1000 mm, te maksimalnog operativnog tlaka 75 bara. Navedeni plinovod ne prolazi teritorijem Grada Metkovića.

Do realizacije plinifikacije s međunarodne i državne magistralne mreže predlaže se plinifikacija većih urbanih središta miješanim, odnosno isparenim ukapljenim naftnim plinom. To je tzv. „satelitska plinska opskrba“, koja je namijenjena većim konzumnim područjima.

Obnovljivi izvori energije

„Korištenje obnovljivih izvora energije u većim razmjerima na teritoriju Grada Metkovića nije prisutno. Prethodno su od strane Grada Metkovića predložene dvije lokacije za izgradnju fotonaponskih elektrana, obje uz granicu sa BiH, jedna na sjeverozapadnom, dok druga na jugoistočnom dijelu Grada. Za obje lokacije (površine 316 ha i 123,7 ha), kroz Plan korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko-neretvanske županije, provedena je multikriterijalna analiza kojom je utvrđeno da najveći dio obiju lokacija nije pogodan za smještaj fotonaponskih elektrana, zbog prisutnosti određenih izuzimajućih kriterija, poput nepovoljnih reljefnih formi, nepovoljnih geomorfometrijskih varijabli terena te orientacija terena.

Korištenje sunčeve energije može se realizirati kroz izgradnju manjih fotonaponskih modula i solarnih kolektora na građevinama (osnovnim ili pomoćnim), a u slučaju izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, i u područjima poslovne i proizvodne namjene. Potrebno je razmotriti mogućnost uvođenja solarne energije u mrežu javne rasvjete, s naglaskom na suvremena inovativna rješenja, primjerice korištenja baterija u stupovima sa velikim kapacitetom koje će osigurati dovoljno energije i

---

⁶ Strateški plan Grada Metkovića 2014.-2016.

⁷ Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića, veljača 2015.

u slučaju oblačnog vremena, smanjivanje potrošnje struje u razdoblju kada noću nema prolaznika i vozila i dr. Solarna javna rasvjeta predstavlja isplativo, ekonomično i trajno rješenje u mnogim situacijama gdje je dovođenje električne mreže preskupo ili je zbog geomorfologije terena otežano postavljanje kabela i električnih stupova. Sustav je moguće postaviti za potrebe osvjetljavanja prometnica, parkirališta, autobusnih stanica, šetnica, parkova i drugih javnih površina.

Potrebno je razmotriti mogućnost i korištenja ostalih vrsta obnovljivih izvora energije, prije svega energije biomase i energije vjetra. Biomasa predstavlja biorazgradivi dio proizvoda, otpada i ostataka poljoprivredne proizvodnje (biljnog i životinjskog podrijetla), šumarske i srodnih industrija. Glavna prednost u korištenju biomase su obilni potencijali, prisutni u obliku otpadnog materijala u poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji. U odnosu na fosilna goriva (ugljen, nafta, zemni plin) prednost biomase je i u znatno manjoj emisiji štetnih plinova i otpadnih tvari pri njenom korištenju. Korištenje biomase omogućava zapošljavanje, povećanje lokalne i regionalne gospodarske aktivnosti, ostvarivanje dodatnog prihoda u poljoprivredi, šumarstvu idrvnoj industriji kroz prodaju biomase. Na prostoru Grada Metkovića potencijalno značajan izvor energije biomase su ostaci i otpaci iz poljoprivrede te gradski i industrijski otpad, potomdrvna biomasa te životinjski otpad i ostaci. Uvezši u obzir gospodarsku orientaciju Grada, u kojoj poljoprivreda predstavlja osnovnu (primarnu) i sekundarnu djelatnost dijela stanovništva, potrebno je utvrditi i ostale uvjete za realizaciju spomenutog.⁸

3.3. Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost

Grad Metković smješten je na prirodnom koridoru uz tok rijeke Neretve koja omogućava razvoj prometne mreže više vrsta prometa te prometno povezivanje unutar Županije i sa susjednim zemljama. Na području Grada razvijene su četiri vrste prometa: cestovni, željeznički, pomorski i riječni.

Cestovni promet

Zakonom o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14) uređen je pravni status javnih cesta i nerazvrstanih cesta, način njihova korištenja, razvrstavanje, planiranje i održavanje te upravljanje i njihov nadzor. Javne ceste razvrstavaju se u sljedeće skupine: autoceste, državne ceste, županijske i lokalne ceste.

Osnovnu cestovnu mrežu na području Grada Metkovića čini sustav državnih cesta, županijskih i lokalnih cesta te ostalih nerazvrstanih cesta i puteva. Raspored cesta na području Grada prikazan je u sljedećoj tablici.

Tablica 39. Prometna infrastruktura na području Grada Metkovića

Vrsta prometnice	Naziv ceste/relacija
Državne ceste	DC 9: Granični prijelaz Metković (gr. BiH) – Opuzen – D8

⁸ Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića, veljača 2015.

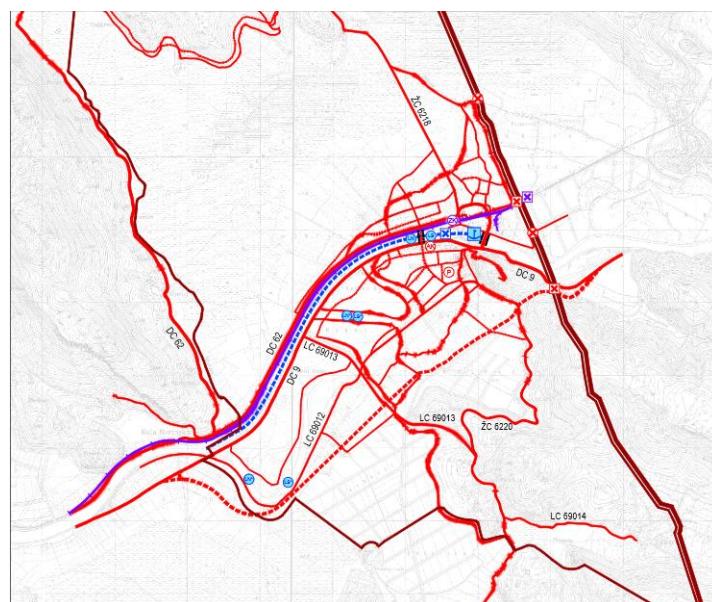
Županijske ceste	DC 62: Šestanovac (D39) – Zagvozd – Vrgovac – Kula Norinska – Metković (D9) ŽC 6218: Gr. BiH – Prud – Metković (D62)
Lokalne ceste	ŽC 6220: Metković (D9) – Mlinište – gr. BiH LC 69012: D9 – Krvavac – Metković (Ž6220) LC 69013: D9 – Ž6220 LC 69014: Pologoša (Ž6220) - Glušci

Izvor: Izmjene i dopune PPU Grada Metkovića, 2015.

Na području Grada Metkovića postoji nekoliko cestovnih graničnih prijelaza, s obzirom da je Grad Metković područje uz državnu granicu s Bosnom i Hercegovinom. Stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu su Prud – Zvirići i Metković – Doljani, a stalni granični prijelazi za pogranični promet su Unka – Unka i Gabela Polje – Gabela.

„Područjem Grada Metkovića prolaze dvije državne ceste DC 9 i DC 62. Obje ceste idu sredinom područja i to paralelno jedna s drugom, s time da državna cesta DC 9 (dužine 6,1 km) prolazi lijevom obalom rijeke Neretve, dok državna cesta DC 62 (dužine 5,4 km) prolazi desnom obalom da bi se blizu graničnog prijelaza spojila s DC 9. Stalni granični prijelaz kraj Metkovića povezan je s Opuzenom i državnom cestom DC 8 upravo s DC 9. Sjeverna naselja Prud i Vid povezani su županijskom cestom ŽC 6218 koja ide od DC 62 kraj Metkovića do graničnog prijelaza kraj Pruda. Južna naselja Dubravica i Glušci povezani su županijskom cestom ŽC 6220 koja počinje od DC 9 kraj Metkovića pa ide preko susjednog Mliništa do graničnog prijelaza Brestica. Do naselja Glušci vodi lokalna cesta LC 69014 koja se nastavlja na ŽC 6220. Od značajnih cesta treba izdvojiti još dvije lokalne ceste, LC 69013 i LC 69012, od kojih jedna vodi do naselja Dubravica, a druga ide paralelno s DC 9 kroz Metković.“⁹

Slika 1. Prikaz prometne infrastrukture Grada Metkovića

Izvor: Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića

⁹ Strateški plan Grada Metkovića 2014.-2016.

Tablica 15. Duljina cesta prema skupinama razvrstanih cesta

Kategorija javne cesta	Duljina cesta (km)
Državne ceste	11,5
Županijske ceste	12,5
Lokalne ceste	10,4
UKUPNO	34,4

Izvor: Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića

Tablica 16. Udio pojedinih vrsta cesta

<u>Kategorija javne ceste</u>	<u>Udio pojedinih vrsta cesta u ukupnoj dužini na području Grada Metkovića (%)</u>
<u>Državne ceste</u>	33,43
<u>Županijske ceste</u>	36,33
<u>Lokalne ceste</u>	30,23

Izvor: Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića

Tablica 42. Cestovna gustoća

<u>Kategorija javne ceste</u>	<u>Cestovna gustoća (duljina cesta/površina teritorija Grada Metkovića) – (km/km²)</u>
<u>Državne ceste</u>	0,23
<u>Županijske ceste</u>	0,24
<u>Lokalne ceste</u>	0,20
UKUPNO	0,67

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Metkovića

Ukupna duljina javnih cesta (razvrstanih) na području Grada Metkovića je 34,4 km, od toga je 11,5 km duljina državnih cesta, 12,5 km duljina županijskih cesta, a 10,4 km lokalnih cesta.

Udio županijskih cesta u mreži javnih cesta je 36,33%, a udio lokalnih cesta 30,23%. Cestovna gustoća javnih cesta na području Grada Metkovića je za državne ceste $0,23 \text{ km/km}^2$, za županijske $0,24 \text{ km/km}^2$, dok je za lokalne ceste $0,20 \text{ km/km}^2$.

Nerazvrstane ceste

Nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim zakonom i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste.

Nerazvrstanu cestu čini:

- cestovna građevina
- građevinska čestica
- zemljišni pojas s obiju strana ceste
- prometna signalizacija
- javna rasvjeta i ostala oprema ceste.

Dubrovačko-neretvanska županija ima ukupno 2.804,08 km nerazvrstanih cesta, na područje Grada Metkovića odnosi se 48,1 km nerazvrstanih cesta, što je 1,72%. Gustoća mreže nerazvrstanih cesta iznosi 946,48 m/km² što je manje u odnosu na Dubrovačku-neretvansku županiju koja iznosi 1.578,94 m/km².

U sljedećoj tablici prikazani su podaci o površini, broju stanovnika, duljini nerazvrstanih cesta na području jedinica lokalne samouprave, te o prosječnoj gustoći mreže nerazvrstanih cesta u odnosu na površinu jedinice lokalne samouprave i u odnosu na broj stanovnika na području Dubrovačko-neretvanske županije.

Tablica 17. Nerazvrstane ceste na području Dubrovačko-neretvanske županije

Jedinica lokalne samouprave	Površina u km ² ^{JLS}	Broj stanovnika	Ukupna duljina nerazvrstanih cesta u m	Gustoća mreže nerazvrstanih cesta u m/km ²	Duljina nerazvrstanih cesta u m po stanovniku
Grad Dubrovnik	143,38	42.615	250.000	1.743,62	6
Grad Korčula	112,31	5.663	843.950	7.514,47	149
Grad Metković	50,82	16.788	48.100	946,48	3
Grad Opuzen	24,04	3.254	45.000	1.871,88	14
Grad Ploče	142,00	10.135	65.500	461,27	7
Općina Blato	66,57	3.593	174.500	2.621,30	49
Općina Dubrovačko Primorje	197,11	2.170	40.000	202,93	18
Općina Janjina	29,20	551	25.000	856,16	45
Općina Konavle	209,73	8.577	163.500	779,57	19
Općina Kula Norinska	60,60	1.748	25.000	412,50	14
Općina Lastovo	52,80	792	26.700	505,68	34
Općina Lumbarda	10,70	1.213	40.000	3.738,32	33
Općina Mljet	100,20	1.088	25.830	257,78	24
Općina Orebić	113,13	4.122	757.000	6.691,42	184
Općina Pojezerje	32,60	991	26.000	797,55	26
Općina Slivno	55,50	1.999	33.000	594,59	17
Općina Smokvica	43,48	916	34.000	781,97	37
Općina Ston	169,51	2.407	46.500	274,32	19
Općina Trpanj	36,70	721	9.500	258,86	13
Općina Vela Luka	43,27	4.137	80.000	1.848,86	19
Općina Zažablje	60,00	757	7.000	116,67	9
Općina Župa dubrovačka	22,28	8.331	38.000	1.705,57	5
UKUPNO	1.775,93	122.568	2.804.080	1.578,94	23

Izvor: Izvješće o obavljenoj reviziji – održavanje nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Dubrovačko-neretvanske županije, studeni 2013.

Željeznički promet

Željeznički promet Grada Metkovića sastoji se od željezničke pruge I. reda, koja se svrstava u prugu za međunarodni promet M304 (Čapljina)-Državna granica-Metković-Ploče, kao glavna koridorska pruga koja se nalazi na ogranku koridora RH3, te željezničkog graničnog prijelaza Metković – Čapljina. Željeznička pruga ima veliku važnost jer predstavlja vezu Srednje Europe i Sredozemnog mora.

Pruga se na prostoru Grada proteže duž desne obale rijeke Neretve duljine 5,7 km. Ukupna gustoća željezničkih pruga Grada Metkovića iznosi 0,11 km na 1 km² prostora. Pruga na ovoj dionici je jednokolosiječna te je u potpunosti elektrificirana. Planira se modernizacija pruge te i za 2020. godine izgradnja brže duž jadranske željeznice koja bi povezivala Malu Aziju sa Zapadnom Europom.

Pomorski i riječni promet

Pomorski promet neophodan je za Dubrovačku-neretvansku županiju. Na prostoru Županije postoje luke od međunarodnog značaja (putnička luka Gruž i teretna luka Ploče), luke županijskog značaja (Gradska luka Dubrovnik, luka Korčula, luka Trpanj, luka Vela Luka i luka Orebić te luka Metković) i 74 luke od lokalnog značaja.

Pomorski granični prijelazi Dubrovačko-neretvanske županije su: stalni međunarodni granični prijelazi I. kategorije (Ploče, Dubrovnik, Korčula), prijelazi II. kategorije (Metković, Vela Luka, Ubli) i sezonski međunarodni granični prijelaz (Cavtat). Kraj Metkovića se na Neretvi nalazi i međunarodni granični pomorski prijelaz II. kategorije „Metković“.

Na prostoru Grada Metkovića danas egzistira luka Metković koja je pod upravom dviju lučkih uprava. Desna obala je pod upravom Lučke uprave Ploče i posluje kao poslovna jedinica, Luke Ploče d.d. Luka je duga oko 800 m, specijalizirana za pretovar troske, rasutog i uvrećanog cementa, oblovine i drugih generalnih tereta, što znači da luka posluje kao teretna luka. Na lijevoj obali luka je županijskog značaja i pod upravom je Lučke uprave Dubrovačko-neretvanske županije. Luka je ukupne duljine 220 m i u naravi je operativna obala. Brodovi se vežu na bok i izgrađena je infrastruktura za opskrbu brodova strujom, vodom i za odvoz otpada. U luku uplovjavaju brodovi za višednevna krstarenja koji dovoze putnike u turistički obilazak Grada, doline Neretve, Međugorja i Mostara te individualni nautičari.

Operativna površina cijele luke iznosi 95.000 m² (obuhvaćena je i pripadajuća vodena površina rijeke Neretve). Čitav plovni put Neretvom (duljina 21 km) klasificira se u plovni put IV. kategorije, koji se smatra plovnim putom velikih gabarita, za plovila duljine do 80 m, gaza do 4 m i visine do 14 m (ograničenje visine je uvjetovano Rogotinskim mostom).

Luka u Pločama je preuzeila funkciju luke u Metkoviću. Tereti koji se pretovaraju u luci Metković su gotovo na simboličnoj razini i ne očekuje se da će se stanje u skorije vrijeme popraviti. Međutim, pred lukom se otvaraju nove perspektive. Obzirom da je Metković i Neretva postala turistički vrlo atraktivna destinacija i nalaze se u blizini Međugorja, postoji veliki potencijal za razvoj nautičkog turizma. Realizacija tog projekta je već započela i može se dalje razvijati koristeći kvalitetnu infrastrukturu koju je i za sebe ostavila Austrija.

Na prostoru Grada Metkovića planiraju se dvije luke posebne namjene, luka nautičkog turizma (do 100 vezova) i sportska luka (do 200 vezova), obje luke su od županijskog značaja. Predviđena lokacija ovih dviju luka je u rukavcu Donje stare Neretve (dužina 2,5 km, širina >100 m) na lijevoj obali Neretve, nizvodno od užeg gradskog područja Metkovića, te u rukavcu Gornje stare Neretve, sjeverno od Donje stare Neretve. Zbog „magistrale“ koja se nalazi između Neretve i spomenutih planiranih luka potrebno je izgraditi i mostove dovoljne visine i širine za prolaz brodova.

Unatoč prethodno navedenom, Grad prvenstveno treba planirati razvoj na području današnjih luka, te na lijevoj obali nizvodno do Veletržnice. Sustavom pontona mogu se riješiti pristupi visokoj obali, a

otvara se i veliki prostor na desnoj obali za suhi – zimski vez. Ovo ne isključuje jedno i drugo, naime kod osjetnog povećanja nautičkog turizma, sadašnje luke mogu imati prvenstvenu ulogu za prihvat brodova za višednevna krstarenja – kruzera, dok bi individualni nautičari koristili prvenstvenu planiranu luku nautičkog turizma.

Zračni promet

Sustav zračnog prometa Dubrovačko-neretvanske županije čine zračne luke, helidromi i pomorske luke i uređene površine na otocima i obali za hidroavionski i amfibijski promet.

Na prostoru Grada ne postoje nikakvi sadržaji koji bi bili u funkciji zračnog prometa, tako da se zračni promet odvija preko zračne luke Čilipi i zračne luke u susjednoj Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Telekomunikacijski promet

Telekomunikacijska infrastruktura Grada Metkovića sastoji se od mjesne centrale, magistralnog i korisničkog voda. Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije na teritoriju naselja Metković planirano je novo telekomunikacijsko čvorište „Metković Konzum“, na nadmorskoj visini od 106 m, visine stupa 20 m i tipa „rešetke“ („R“). „U pogledu javnih telekomunikacija u pokretnoj mreži, na prostoru Grada Metkovića postoji jedna aktivna lokacija sa samostojećim stupom (0,006 baznih stanica/100 stanovnika). Smještena je na lokaciji između naselja Metković i Vid. Planiraju se i neke nove lokacije za samostojeće stupove. Većina bi bila rasprostranjena na teritoriju susjednih jedinica lokalne samouprave, koje bi u svom radijusu signalom pokrivali i prostor Grada Metkovića.

Generalno, potrebno je postići dobru pokrivenost područja Grada Metkovića mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica.¹⁰

Pokrivenost i korištenje interneta

Prema podacima Hrvatskog zavoda za statistiku iz 2011. godine, postotak kućanstva u Gradu Metkoviću koja posjeduju osobno računalo iznosi 54,16%, dok je broj kućanstava koji koriste internet 2.415, odnosno 50,07% od ukupnog broja kućanstava. Navedeni podatak pokazuje kako Grad sa postotkom od 50,07 je ispod prosjeka Županije (54,08%) a tako i Republike Hrvatske (50,65%).

Tablica 44 Privatna kućanstva prema korištenju interneta

Županija/Grad	Ukupan broj privatnih kućanstava	Kućanstvo se koristi internetom		
		da	ne	nepoznato
Dubrovačko-neretvanska županija	41.636	22.518	18.336	782
Grad Metković	4.823	2.415	2.284	124

Izvor: DZS, www.dzs.hr (06.09.2016.)

¹⁰ Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Metkovića, veljača 2015.

3.4. Urbani prijevoz

Danas možemo uočiti niz izazova s kojima se susreću i suočavaju urbane sredine, a najizraženiji su ekomska kriza, klimatske promjene, ovisnost transportnog sustava o fosilnim gorivima, te zdravstveni rizici prouzročeni, direktno ili indirektno, od transportnog sustava. Iz navedenih izazova se može zaključiti da transportni sustav urbanim sredinama nameće sve zahtjevija rješenja.

Porastom broja osobnih motornih vozila u gradovima pojavili su se učestali problemi prometne zagušenosti. Potreba za povećanjem mobilnosti i sukladno tome prijevozne potražnje, uz prostornu, energetsku, ekološku i ekomsku racionalnost zahtjeva novi pristup u rješavanju urbanih transportnih problema svijeta.

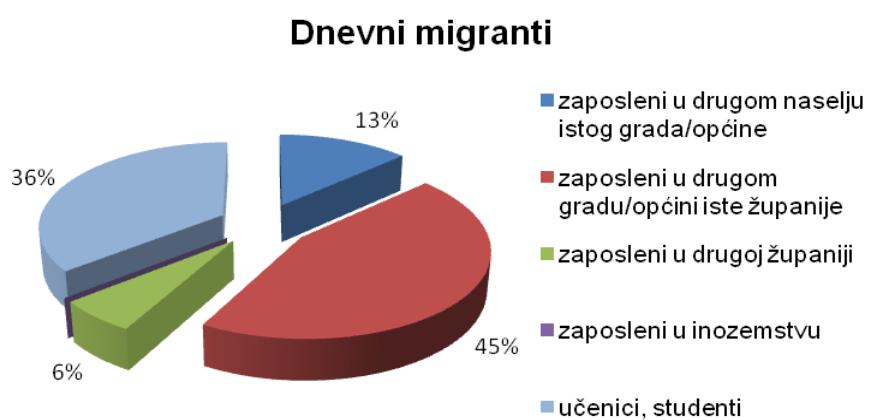
Postojanje i organizacija javnog gradskog prijevoza pokazuju stupanj uređenosti prostorne i funkcionalne strukture područja te predstavlja indikator urbaniteta. Javni prijevoz na području Grada Metkovića služi zbližavanju stanovnika naselja i gradova, odnosno predstavlja ključnu poveznicu s ostatkom Hrvatske.

Pitanje javnog prijevoza Grada Metkovića, u kontekstu autobusnih linija i kolodvora, nije samo prometno, već i razvojno pitanje. Naime, boljom organizacijom prigradskog autobusnog prometa, može se znatno utjecati na porast broja, kako dnevnih, tako i tjednih cirkulanata čime se potiče daljnja urbanizacija prigradskih područja.

Na području Grada Metkovića u 2011. godini, od ukupnog broja dnevnih migranata (zaposleni, učenici i studenti – ukupno 1.479 osoba) koji cirkuliraju na mjesto rada, oko polovica zaposlenih radi u drugom gradu/općini iste županije, odnosno 45%, 13% je zaposleno u drugom naselju istog grada/općine, dok je 6% zaposleno u drugoj županiji. Učenici i studenti čine čak 36% od ukupnog broja dnevnih migranata, dok zaposlenih koji dnevno odlaze na rad u inozemstvo nema.

Na području Grada Metkovića u 2011. godini, od ukupnog broja tjednih migranata (zaposleni, učenici i studenti – ukupno 485 osoba) koji cirkuliraju na mjesto rada, 17% su zaposleni u drugom gradu/općini iste županije, 15% je zaposleno u drugoj županiji, dok zaposlenih u drugom naselju istog grada/općine nema. Od tjednih migranata, čak 34% ih je zaposleno u inozemstvu, a isti udio čine učenici i studenti. Sve prethodno navedeno je prikazano i u sljedećim tablicama i grafikonima.

Grafikon 4. Aktivno stanovništvo Grada Metkovića koje dnevno cirkulira na rad prema mjestu rada tijekom 2011. godine

Izvor: DZS, www.dzs.hr (05.06.2016.)

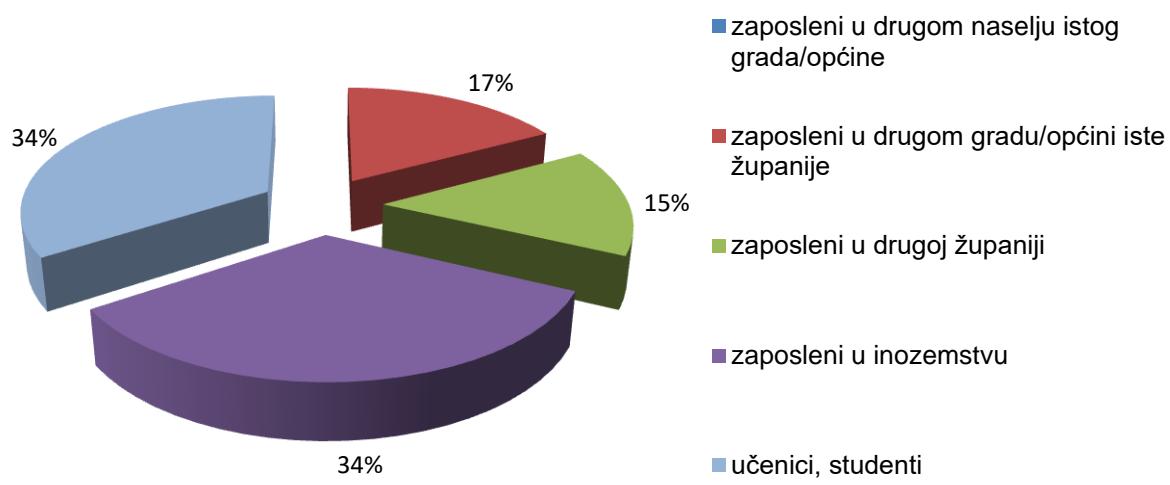
Tablica 45. Aktivno stanovništvo DNŽ i Grada Metkovića koje dnevno cirkulira na rad prema mjestu rada tijekom 2011. godine

Područje	Spol	Dnevni migranti									Studenti	
		Ukupno	Zaposleni					Učenici				
			zaposleni - svega	rade u drugom naselju istog grada/općine	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	učenici - svega	učenici osnovnih škola	učenici srednjih škola		
DNŽ	sv.	22.723	16.270	8.613	7.266	388	3	5.845	3.146	2.699	608	
	m	12.143	8.833	4.449	4.141	243	-	3.028	1.650	1.378	282	
	ž	10.580	7.437	4.164	3.125	145	3	2.817	1.496	1.321	326	
Grad Metković	sv.	1.479	949	196	662	91	-	468	227	241	62	
	m	917	657	113	480	64	-	233	120	113	27	
	ž	562	292	83	182	27	-	235	107	128	35	

Izvor: DZS, www.dzs.hr (05.09.2016.)

Grafikon 5. Aktivno stanovništvo Grada Metkovića koje dnevno cirkulira na rad prema mjestu rada

Tjedni migranti

tijekom 2011. godine

Izvor: DZS, www.dzs.hr (05.09.2016.)

Tablica 46 Aktivno stanovništvo DNŽ i Grada Metkovića koje tjedno cirkulira na rad prema mjestu rada tijekom 2011. godine

Područje	Spol	Tjedni migranti								
		Uku pno	Zaposleni					Učenici		Stud enti
		zap osle	rade u drugom	rade u drugom	rade u drugoj	rade u inozemst	učeni ci -	učenici osnovni	učenici srednjih	

			ni - sveg a	naselju istog grada/općine	gradu/opći ni iste županije	županij i	vu	svega	h škola	škola	
DNŽ	sv.	2.33 4	1.24 4	60	463	374	347	510	179	331	580
	m	1.28 3	800	36	297	283	184	220	90	130	263
	ž	1.05 1	444	24	166	91	163	290	89	201	317
Grad Metković	sv.	485	319	-	83	72	164	67	35	32	99
	m	274	204	-	55	52	97	27	15	12	43
	ž	211	115	-	28	20	67	40	20	20	56

Izvor: DZS, www.dzs.hr (05.09.2016.)

Na području Grada Metkovića djeluje Autobusni kolodvor Metković, a za obavljanje kolodvorske djelatnosti je zaduženo poduzeće Metković Razvoj d.o.o. Metković – AUTOBUSNI KOLODVOR.

Usluge Autobusnog kolodvora Metković su:

- I. USLUGE PRIJEVOZNICIMA:
  - 1. Prihvata i otpremanje autobusa,
  - 2. Korištenje parkirališta za parkiranje autobusa,
  - 3. Prodaja voznih karata,
  - 4. Organizacija rasporeda prodaje voznih karata,
  - 5. Pružanje informacija o prijevozima i druge usluge povezane s prijevozom putnika.

II.USLUGE PUTNICIMA I TREĆIM OSOBAMA:

- 1. Prihvata i otpremanje putnika,
- 2. Korištenje čekaonice i perona,
- 3. Prodaja voznih karata, obilježavanje i čuvanje mesta u autobusu, te prodaja mjesečnih karata,
- 4. Izdavanje potvrde o cijeni vozne karte,
- 5. Pohrana i čuvanje prtljage, pisama i paketa,
- 6. Upotreba sanitarnog čvora,
- 7. Upotreba telefona i razglasnih uređaja,
- 8. Korištenje parkirališta za osobna vozila,
- 9. Pružanje informacija o prijevozima i druge usluge povezane s prijevozom putnika.

Od svih prijevoznika koji djeluju i prometuju na području Republike Hrvatske, na području Grada Metkovića svoju bazu nema niti jedan prijevoznik, ali unatoč tome prijevoz putnika autobusom se obavlja. Na internet stranicama poduzeća Metković razvoj d.o.o. se može vidjeti red vožnje autobusa u Metković i iz Metkovića, odnosno domaće i međunarodne linije.

Iz prethodno navedenog može se zaključiti kako na području Grada Metkovića postoji prostor za dodatno unaprjeđenje urbanog prijevoza, od aktiviranja i proširenja usluga autobusnih prijevoznika, povećanja voznih redova i linija, razvoj željezničkog prometa do nabave prateće urbane opreme.

3.5. Zaključak

Pozitivna obilježja

- prikladno provođenje gospodarenja otpadom, te sudjelovanje u istim projektima,
- povećana ekološka svijest o ekološkim rizicima kod civilnog sektora Grada Metkovića,
- postojanje zelenih otoka,
- sva naselja s područja Grada uključena su u jedinstveni sustav prikupljanja i odvoženja ,
- značajne prirodne vrijednosti, ptice, vrste i stanišni tipovi,
- dobra internetska povezanost, najjeftiniji internet u Hrvatskoj.

Negativna obilježja

- neadekvatno stanje nerazvrstanih cesta,
- na području Grada ne postoji infrastruktura koja bi bila u funkciji zračnog prometa,
- prometna zagušenost prostora zbog nepostojanja zaobilaznice i priključka na autocestu,
- povremena neispravnost vode za piće (5,88% uzoraka),
- slabo korištenje obnovljivih izvora energije.

Razvojne prepreke

- onečišćenje okoliša,
- zaslanjivanje Neretve, podzemnih voda i tla.

Razvojne potrebe

- objediniti pojedina kućanstva u Gradu Metkoviću vodovodnom mrežom,
- obuhvatiti sva naselja kontinuiranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada,
- izraditi prostorno-planske dokumentacije za pripremu projektara iz EU fonova,
- pobrinuti se za povećanje korištenja Luke Metković u svrhu pretovara tereta, izgradnja mostova dovoljne visine i širine za prolaz brodova,
- planirati veći razvoj na području današnjih luka - sustavi pontona kao rješenje pristupa visokoj obali,
- potaknuti autobusne prijevoznike na bolju organizaciju prigradskog prijevoza,
- unaprjeđenje željezničkog i cestovnog prometa,
- daljnji razvoj internetske infrastrukture u skladu s Digitalnom agendom,
- povećanje pristupačnosti izgradnjom nautičke luke i priključka na autocestu,
- apliciranje na fondove za razvoj infrastrukture, zaštitu okoliša i prirode,

- provođenje mjera sanacije glomaznog otpada,
- rad na programima selekcije otpada,
- izgradnja kompostane i reciklažnog dvorišta.

4. SWOT analiza

4.1. Analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji za društvo

PREDNOSTI	SLABOSTI
<p>Demografija</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitivan natalitet i pozitivan prirodni prirast • dobra obrazovna struktura stanovništva (više od 50% stanovništva ima stečeno srednje obrazovanje, zamjetan broj visokoobrazovanih) što ukazuje na razvojni obrazovni potencijal grada Metkovića • prosječna starost stanovništva ispod prosjeka Republike Hrvatske (37,2 g) <p>Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi te stopa kriminala</p> <ul style="list-style-type: none"> • zamjetan broj organizacija civilnog društva koje pružaju socijalne usluge socijalno isključivim skupinama na području grada Metkovića • socijalna skrb na visokoj razini, socijalne ustanove prilagođene osobama s invaliditetom • veći udio radno sposobnih osoba s invaliditetom • osigurana pomoć i uključenje osobama s invaliditetom • djeci s teškoćama u razvoju osigurana je pomoć u nastavi <p>Društvena i zdravstvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvijenost i zastupljenost civilnog društva u djelovanju udruga, razvijeni operativni kapaciteti unutar organizacija civilnog društva • pomoć u financiranju socijalnih usluga za socijalno isključive skupine od strane JLS • prepozнатe potrebe djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom • socijalno poduzetništvo-projekti nevladinih organizacija koji promiču društvenu uključenost marginaliziranih osoba, povećavaju solidarnost i općenito poboljšavaju socijalni sustav • zaklade 'Neretvansko srce' i Humanitarna zaklada Petrušić sudjeluju u financiranju socijalnih programa i pružaju pomoć socijalno ugroženim obiteljima • zamjetan broj sportskih klubova i udruga u gradu • postizanje vrhunskih sportskih rezultata • mogućnost cjeloživotnog obrazovanja na Otvorenim učilištima u gradu Metkoviću 	<p>Demografija</p> <ul style="list-style-type: none"> • odlazak mladog obrazovanog stanovništva • neaktivnost stanovništva <p>Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi te stopa kriminala</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedovoljan broj projekata u području socijalne uključivosti i socijalne skrbi <p>Društvena i zdravstvena infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> • udaljenost zdravstvenih središta (bolnica) • nedostatno razvijena sportska i zdravstvena infrastruktura • neadekvatno infrastrukturno stanje (i opremljenost) obrazovnih ustanova • nedovoljno ulaganje u razvoj deficitarnih kadrova • neusklađenost obrazovanja s potrebama gospodarstva
<p>Mogućnost financiranja iz EU fondova, nacionalnih programa i drugih izvora za pripremu i realizaciju projekata</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnje i opremanja novih obrazovnih kapaciteta (škole, vrtići) - izgradnje i opremanja sportskog centra - provedbu programa cjeloživotnog učenja - daljnji razvoj i provedbu obrazovanja nadarenih učenika 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolja kvaliteta života u drugim gradovima - deruralizacija i depopulizacija te migracija mlađih i obrazovanih osoba • Porast broja kaznenih djela i broja prometnih nesreća • Slaba zainteresiranost građana za sudjelovanje u projektima od javnog interesa

<ul style="list-style-type: none"> - unaprjeđenje obrazovanja osoba s invaliditetom i omogućavanje pristupa učenicima s invaliditetom u obrazovne institucije - poticanje stvaranje centara izvrsnosti i potpornih institucija za kontinuiranu edukaciju mlađih - poticanje edukacija mlađih ljudi - poticanje stvaranja organizacija civilnog društva - umrežavanje udruga i diseminacija primjera dobre prakse među javnim, civilnim i privatnim sektorom • blizina sveučilišta u Dubrovniku, dislociranog studija u Pločama; sveučilišta u Splitu i Mostaru za nastavak visokoškolskog obrazovanja • promocija vrijednosti „sportskog grada“ i mogućnosti za sportaše 	
---	--

4.2. Analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji za gospodarstvo

PREDNOSTI	SLABOSTI
<p>Opća gospodarska kretanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • značajan broj registrirani aktivnih tvrtki i obrta na području Grada • gospodarstvo utemeljeno na prirodnim resursima <p>Poslovno okruženje</p> <ul style="list-style-type: none"> • raspoloživ prostor za nove projekte i izgradnju poslovne infrastrukture <p>Vanjskotrgovinska razmjena</p> <ul style="list-style-type: none"> • luka za javni promet od županijskog značaja • kontinuirano povećanje izvoza <p>Poljoprivreda (stočarstvo, voćarstvo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • iskustvo i tradicija u poljoprivrednoj proizvodnji, poljoprivreda kao okosnica privređivanja lokalnog stanovništva • voćarstvo kao najrazvijenija grana poljoprivrede • velik udio obradivog poljoprivrednog zemljišta na području Grada Metkovića • dolina Neretve kao potencijal za razvoj sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina; • povoljni pedološki i klimatski uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju <p>Turizam i kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • bogata kulturna i prirodna baština Grada Metkovića kao okosnica za selektivne oblike turizma • porast broja dolazaka i noćenja gostiju • idealno prirodno okruženje za razvoj eko turizma i cikloturizma 	<p>Opća gospodarska kretanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • neravnomjerna raspoređenost gospodarskih kapaciteta i aktivnosti • trend iseljavanja obrazovanog stanovništva i nezaposlenost od 7,26% visokoobrazovanih ljudi u domeni gospodarstva • indeks razvijenosti ispod prosjeka Republike Hrvatske • previsoka stopa nezaposlenosti • nedostatak odgovarajućih skladišnih kapaciteta <p>Poslovno okruženje</p> <ul style="list-style-type: none"> • slaba umreženost poduzetnika • nedostatno korištenje inovacija i novih tehnologija • niska investicijska ulaganja • nepostojanje poduzetničke potporne infrastrukture • nedostatak vlastitih sredstava za kapitalna ulaganja <p>Vanjskotrgovinska razmjena</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedovoljna umreženost poduzetnika u prekograničnom području <p>Poljoprivreda (stočarstvo, voćarstvo)</p> <ul style="list-style-type: none"> • neriješeni imovinsko pravni odnosi poljoprivrednog zemljišta • nedovoljno ulaganje u modernizaciju i proširenje sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina • nedovoljna informatizacija i modernizacija poslovanja poljoprivrednih proizvođača • nedostatak zadruga poljoprivrednih proizvođača i drugih oblika udruživanja u -tom segmentu • usitnjena struktura poljoprivrednih površina s prosječnom parcelom od svega 0,10 ha

	<ul style="list-style-type: none"> • mali broj kućanstava ostvarilo profit prodajom određenih pojedinačnih poljoprivrednih kultura • nedovoljan broj apliciranih projekata iz Programa ruralnog razvoja na području Grada Metkovića • povremeno zaslanjivanje tla podzemnim vodama stvara negativan utjecaj na poljoprivredu <p>Turizam i kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje interne strateškog dokumenta za razvoj selektivnih oblika turizma, s naglaskom na cikloturizam u Gradu Metkoviću • Nepostojanje strateškog dokumenta za razvoj kulturnog turizma • Otežani uvjeti za prijavljivanje na projekte iz EU fondova zbog neriješenih imovinsko-pravnih pitanja • Nedostatna turistička infrastruktura • Nerazvijen odnos prema poduzetništvu i turističkoj domeni • Neostvarivanje željenih ulaganja kao posljedica nedostatnih kvalificiranih kadrova
PRIlike	PRIjetnje
<ul style="list-style-type: none"> • blizina jakih emitivnih i receptivnih turističkih središta (Mostar, Međugorje, -Dubrovnik, Split) • povoljan zemljopisni položaj i ugodna mediteranska klima • razvoj selektivnih oblika turizma • stvaranje potporne poduzetničke infrastrukture- • potencijal za unaprijeđenje prerađivačke industrije • osigurano zemljишte za izgradnju poslovne zove Dubravica • dobra prometna dostupnost • državni, županijski i ostali projekti za potporu u poljoprivrednoj djelatnosti (Program ruralnog razvoja) • umrežavanje na razini poslovnog sektora • razvoj Poduzetničke zone Dubravica kao strateškog projekta Grada Metkovića • sloboda tržišnog natjecanja roba i usluga na tržištu EU • suradnja u prekograničnim projektima iz domene gospodarstva, turizma i kulture • razvoj eko turizma i ciklorizma kao selektivnog oblika turizma te razvoj ostalih selektivnih oblika turizma kao dio autohtone turističke ponude na razini Grada Metkovića • povećana potražnja za ekološkim poljoprivrednim proizvodima 	<ul style="list-style-type: none"> • bolje poslovne prilike u drugim gradovima - Migracija mladih i obrazovanih osoba izvan područja Grada Metkovića • pomanjkanje novih tehnologija i stručnih kadrova koji znaju upravljati novim tehnologijama • teža dostupnost povoljnih kreditnih linija za male poduzetnike • nastavak trenda pogoršanja već niskih pokazatelja produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti u gospodarstvu

4.3. Analiza prednosti, slabosti, prilika i prijetnji za urbano okruženje

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Kvaliteta urbanog okoliša, izloženost rizicima i klimatskim opasnostima <ul style="list-style-type: none"> - prikladno provođenje gospodarenja otpadom, te sudjelovanje u istim projektima - povećana ekološka svijest o ekološkim rizicima kod civilnog sektora Grada Metkovića - postojanje zelenih otoka - sva naselja s područja Grada uključena su u jedinstveni sustav prikupljanja i odvoženja - značajne prirodne vrijednosti, ptice, vrste i stanišni tipovi • Primarna infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> - visoka povezanost kućanstava s internetom • Infrastruktura za mobilnost i internetsku povezanost <ul style="list-style-type: none"> - dobra internetska povezanost, najjeftiniji internet u Hrvatskoj 	<ul style="list-style-type: none"> • neadekvatno stanje nerazvrstanih cesta • na području Grada ne postoji infrastruktura koja bi bila u funkciji zračnog prometa • prometna zagruđenost prostora zbog nepostojanja zaobilaznice i priključka na autocestu • povremena neispravnost vode za piće (5,88% uzoraka) • slabo korištenje obnovljivih izvora energije
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • rastući interesi ulagača za obnovu infrastrukture • povećanje pristupačnosti izgradnjom nautičke luke i priključka na autocestu • daljnji razvoj internetske infrastrukture u skladu s Digitalnom agendom • planiran razvoj pontona kao rješenje pristupa visokoj obali • apliciranje na fondove za razvoj infrastrukture, zaštitu okoliša i prirode • provođenje mjera sanacije glomaznog otpada • rad na programima selekcije otpada • izgradnja kompostane i reciklažnog dvorišta kao strateški projekata • mogućnost za apliciranje na EU fondove koji valoriziraju očuvanje i održivo korištenje resursa urbanog okoliša 	<ul style="list-style-type: none"> • onečišćenje okoliša zbog postojanja ilegalnih odlagališta • zaslanjivanje Neretve, podzemnih voda i tla

